

NEPRIKLAUSOMA LIE TU VA

The oldest and biggest Lithuanian
newspaper in Canada.

Le plus gros et plus vieux jour-
nal lituanien au Canada.

Seniausias tautinės demokratinės
minties savaitraštis Kanadoje.

NR. 46/1071 * LIETUVIŠKŲJŲ MOKYKLŲ METAI, 1967, LAPKRITIS-NOVEMBRE-NOVEMBER 22XXV METAI * LITUANIE INDEPENDANTE * INDEPENDENT LITHUANIA * Postage paid at Lachine, P.Q.

The Ottawa Citizen

Inside-diplomatic chatter; outside-police and demonstrators tussle
External Affairs minister Martin with Soviet ambassador Shpeiko after envoy's angry protest

"The Ottawa Citizen" plačiai pavaizdavo demonstracijas pavergtųjų Kanados sostinėje nukreiptas prie rusų imperializmą ir kolonializmą bei genocidą, reikalaujant okupuotiems kraštams laisvės ir tvarkymosi pagal savo valią ir reikalą.

Savaitinė įvykių apžvalga

DIDELĖ FINANSINĖ KRIZĖ EUROPOJE

Anglija, gelbėdamasi nuo ekonominių sunkumų, devalvavo- nužemino svarą sterlingo. Tuojau po savo valiutos devalvavo ir Ispanija ir Danija, o Kanada ir Jungtinės Amerikos valstybės pakėlė paskolų procentus iki 8%.

I šiuos pasireiškimus atsiliėpė visos valstybės, bet kitos pareiškė, kad savo valiutos nenužemins, o koki kurtos dar nespėjo apsispręsti.

DE GAULLE DARASNAU-
JĄ POSŪKĮ?

"The London Sunday Telegraph" paskelbė, kad de Gaulle iniciatyva Prancūz. kariškai jungiasi su Sov. Rusija: darysias karinių štabų pasitarimą, jau priimti sovietiniai kariniai lankytis, atplauksias ir Rusijos laivynas vizito į Prancūziją. Iš Viduriniųjų Rytų išstumsias Angliją, o iš Pietinės Amerikos - Jungtines Valstybes. Šios žinios sukėlė nerimą ypač Vokietijoje.

JTO PALAIKO KORĖJOS
SUVIENIJIMĄ

Kažkaip, turbūt per neapsižiūrėjimą, Jungtinės Tautos priėmė visai gerą rezoliuciją Korėjos klausimu: joje pasakyta, kad komisija, kuri dirba Korėjos apjungimo klausimu, ir toliau turi veikti: apjungta Korėja turi laisvais rinkimais išsirinkti parlamentą, kuris nustatytų Korėjos konstituciją, o kol apjungimas bus įvykdytas, JAV kariuomenė turi pasilikti Pietų Korėjoje.

ANGLIJOS TELEVI-
ZININKAI IŠKIRTO POKŠTĄ

Du Anglijos, Londono, televizinininkai Maskvoje pasigavo gatvėje du rašytojus ir savo automobilyje padarė su jais pasikalbėjimą, kurį perdavė per Londono televiziją. Du rašytojai pasikalbėjime pasmerkė komvaldžios rašytojams keliamas bylas. Jie leidosi nufilmuoti, o trečiasis

KELIAMAS EUROPOS ATSILIKIMAS

Did. Britanijos pirmininkas Wilsonas įsitikinęs, kad Europa techniškai atsilieka: ji atsilikusi jau nuo Amerikos, bet jei gautaipeis ir toliau, tai ji atsiliks ir nuo Rusijos. Todėl Wilsonas pasiūlė tuo susirūpinti ir sudaryti bendrą Europai technikos komitetą, kuris rūpintųsi techniškuoju Europos kilimu. Šis Wilsono pasiūlymas susilaukė dėmesio.

KARĄ VIETNAME DAU-
GIAUSIA REMIA SSSR

Japonijos socialistų lyderis Januomoto lankėsi Maskvoje ir kalbėjosi su kompartijos sekretoriais Suslovu ir Ponamariovu. Po to pasikalbėjimo Januomoto pareiškė spaudai kad rusai Vietnamo karui duoda 85% visos paramos. Tat faktinai išeina, kad Amerika karliauja su Rusija.

JAPONIJOS MIN. PIRM.
SATO

praėjusią savaitę lankėsi Washingtone ir tarėsi su JAV prezidentu Johnsonu. Komunikate Sato palaiko Johnsono politiką Indokinijoje, bet japonai rūpinasi atgauti iš jos atimtas salas po antrojo pasaulinio karo. Klausimas svarstomas.

JUNGTINĖS TAUTOS
NETURI LOGIKOS

Visuotinis Jungtinių Tautų susirinkimas priėmė rezoliuciją, kuria yra smerkiama Portugalijos kolonializmas Afrikoje. Kyla klausimas, kodėl tik tai Portugalijos ir tik tai Afrikoje? Ar kolonializmas Europoje jau nėra kolonializmas? Ar sovietinis kolonializmas, paveręs eilę tautų ir atė-

ARTIMUJŲ RYTŲ PROBLEMA

kol kas tebestovi vietoje. Izraelis pakartotinai siūlo arabams tiesiogės derības, bet arabai nesutinka. Vienas kitas arabų vadovas bando ieškoti draugų ir išeičių, bet nieko kas iš to neišeina. Jungtinių Tautų bandymai ir per Saugumo Tarybą ir per generalinę asamblėją nedavė laukiamų pasiekimų. Dabar Jungtinių Tautų sesijos pirmininkas Rumunijos užs. reik. min. Manescu padarė naują pasiūlymą. Jo trys punktai: 1. Pripažinti saugumą kiekvienai valstybei, 2. Atsisakyti bandymų panaudoti jėgą išgalėjimui, ir 3. Dvidešimčiai metų nustatyti progresą vystymosi planą. Tai yra protingas pasiūlymas, bet gi arabai nenori Izraelio pripažinti valstybę, tat ir iš šio pasiūlymo, kaip ir iš kitų, nieko gera negali išeiti. Ir problema lieka neišspręsta. Tuo tarpu vyksta susisąjūdymai ir kitoki vieni kitų puolimai.

ŽINIOS TRUMPAI

● Įvyko kelias valandas trukęs Kipre susisąjūdamas tarp graikų ir turkų. Susisąjūdamą sulaukė JTO tvarkos palaikymo daliniai.

● Artimųjų Rytų klausimu Jungtinėse Tautose yra trys rezoliucijos. Bulgarams pasiūlius jų balsavimas atidėtas.

● JAV prezidentas Johnsonas dar kartą pasiūlė šiaur. Vietnamui taikos derības neutralios valstybės laive, bet Ho Či-minh pasiūlymą atmetė.

● Johnsonas po to pareiškė, kad bombardavimai nebus nutraukti ir Pietų Vietnamas bus apgintas nuo agresijos.

MINĖJIMAS LONDONE

Spalio 31 d. didžiausioje Londono salėje (Royal Albert Hall) susirinko apie 8000 anglų, vidurinės Europos egzilių ir kitų pagerbti žuvusių komunizmo aukų. Dvidešimt vienos tautos vėliavos, kuriomis buvo papuošta salė, buvo nuleistos iki pusės stiebo. Lordas St. Oswaldas, atidarydamas paminėjimą, pažymėjo, kad 1917-67 metais komunistai išžudė 95 milijonus nekaltų žmonių.

Daugiausia nukentėjusias tautas atstovausieji vaikai, apmęti tautiniais drabužiais, padėjo vainikus žuvusiems pagerbti. (Prie lietuvių tautinės vėliavos vainiką padėjo D. Briedytė ir A. Briedis).

Minėjimo programoje tautų atstovai kalbėjo abėcėlės tvarka - nuo Albanijos iki Zanzibaro. Lietuvos nukentėjimą išdėstė kun. A. Geryba. Živilė Šlekytė (iš Kanados), lydimą kitų dviejų lietuvių, perdavė jaudinančią Sibirotremtyje sudėtą lietuvių maldą.

Apeigose dalyvavo katalikų, stačiatikių, evangelikų, budistų ir musulmonų dvasininkai. Minėjimas buvo filmuojamas televizijai. (Elta)

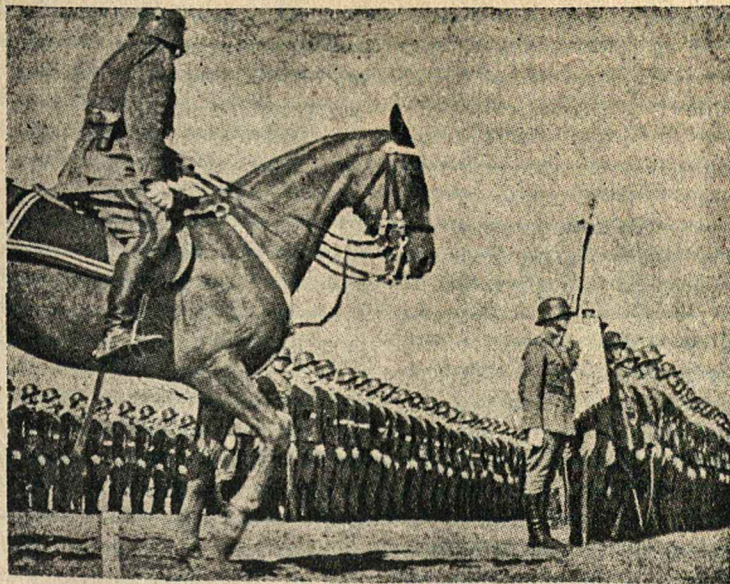
Lietuvių gyvenimo reiškiniai

NEGERI REIŠKINIAI AMERIKOJE

Čikaga. Lapkr. 20. Telefonu. Amerikoje dabar darosi kažkas keista ir negera. Bendruomenėje vyksta kažkokia didelė krizė. Vienos srovės garšėjanti pusrovė perėjo į ofenzyvą. Užvaldžiusi spaudą, neduoda pasireikšti kitai daliai srovės. Neduoda nei pasiaiškinti. Sulaužytas statusas, laužoma ir tradicija. Į nieką neatsižvelgiama. Dėl to krizėje atsidūrė Kultūros kongresas. Iš jo pasitraukė eilė asmenų. Bendruomenė pati save nuvertina ir pati savęs nepripažįsta. Dalis rinktų narių ignoruojami. Nesilaikoma Bendruomenės statuto. Dėl to vyksta eilė atsistatydinimų. Į viešumą tas neišeina, nes spauda užblokuota.

Sunku dabar pasakyti, kuo visa tai pasibaigs, bet dabar tai reiškiasi kaip skilimas ne tik tai Bendruomenėje, bet ir visuomenėje.

Ryškėja ir tas faktas, kodėl kai kurie Bendruomenės vadovaujantieji asmenys nuolat užsipuldinėja Amerikos Lietuvių Tarybą. Šis faktas aiškinamas tuo, kad tiems asmenims, kurie formuoja visuomenės nuomonę, nepageidautinas ALTOS

Nepriklausomos Lietuvos karių parado metu

KAS NAUJA KANADOJE

KANADOJE BUS PANAI- KINTA MIRTIES BAUSMĖ

Kanados parlamentas dabar svarsto mirties panaikinimo klausimą. Iš atstovų pasisakymų aiškėja, kad mirties bausmė bus panaikinta. Įstatymas numato mirties bausmę tik už nužudymą policininkų ir kalėjimo sargų.

ATIDARYTAS DIDELIS FABRIKAS

Abercrombie Point, Nowa Scotia, atidarytas sios rūgšties gamybos fabrikas, kuris kasdien pagamins apie 500 tonų sios rūgšties. Jo produkcija naudosis JAV, Britų Kolumbija ir kt. Statyba atėjo 52 milijonai dolerių. Fabriką galės dirbti 300 asmenų.

KANADA SUSITARĖ SU PRANCŪZIJA

Kanada su Prancūzija pasirašė susitarimą, pagal kurį abi valstybės pagal reikalą darys konferencijas ir tarsis dėl saugumo ir jo priemonių gaminimo. Šių priemonių apskaitimas sieks iki 20 milijonų dolerių.

žmonių dalyvavimas Bendruomenėje, nes ALTOS žmonės nėra palankūs pusrovės politikai ir neparems jų tikslų ir siekių. Plačiau seks. Koresp

LIETUVOS ATSTOVAS PRANCŪZIJOJE

prof. dr. Jurgis Baltrušaitis š. m. spalio 17 d. gavo iš Europinio Sąjūdžio vykdomosios tarybos biuro pranešimą, kad Lietuvos Europinis Sąjūdis yra pripažintas kaip organizacija, įeinanti į Europinį Sąjūdį. (Elta)

ŠAUKIAMAS PABALTIE- ČIU PASITARIMAS

Baltic Appeal to the United Nations (Baton) draugija organizuoja pabaltiečių pasitarimą, kaip geriau ir gausiau paminėti bendrai Estijos, Latvijos ir Lietuvos 50 metų laisvės atstatymo sukaktį.

Pasitarime galėsime numatyti gaires, kaip suderinti sukakties minėjimus tarp mūsų trijų tautų ir prisitaikinti prie kolonijų arba rajonų, kad vien kitiems padėtume išpūdingiau atskirai ir kartu šventes paminėti.

KANADOS PREKYBOS MI- NISTERIS R. VINTERS

išvyksta į Europą, kurioje dalyvaus ekonominėse konferencijose, lankys Europos valstybių sostines ir jose tarsis dėl ateities santykių.

DVIKALBINĖ KANADA

Kasmetinė aukštųjų Kanados mokyklų atstovų konferencija priėmė rezoliuciją, kviečiančią visus Kanados gyventojus veikti taip, kad Kanada būtų pripažinta dvikalbe valstybe, kurioje anglų ir prancūzų kalbos būtų valstybinės kalbos ir visur būtų statomos lygiagreta.

Aukštosios Kanados mokyklos turi paruošti studentus abiem kalbom, kad jie sugebėtų vadovauti Kanados gerovei. Ottawos universiteto rektorius prelatas Roger Guidon, išrinktas Kanados universitetų sąjungos pirmininku.

● Berlyno burmistras lankėsi Paryžiuje, tarėsi su de Gaulle

Bendros manifestacijos, bendri pareiškimai turės didesnio svorio pas amerikiečius ir Jungtinėse Tautose. Tai padės pakelti sukakties dviasis ir išamons visuomenę laisvinimo mintimis.

BATUN kviečia visas lietuvių organizacijas ir visus veiksnus jungtis į šį pabaltiečių pasitarimą gruodžio 9 d., 1967 m. 10 val. ryto, Statler Hilton Hotel, 7 Ave. ir 32 Street New York City.

Šiuo laišku prašome ir Jūsų organizaciją atsiųsti savo atstovus ar valdybos narius minimais klausimais pasitarti. Prašome kad ir stebėtojus atsiųsti. Pasirodykime solidarūs su estais ir latviais minint ir jų Nepriklausomybės 50-sius metus.

Prel. Jonas Balkūnas
BATUN pirm - kas.
KAZYS BARONAS

Nepriklausomos Lietuvos nuoširdus bendradarbis, pastovus Spaudos Skyriaus vedėjas, praleidęs atostogas keltaudamas per Europą, lapkr. 20 d., grįždamas į Hamiltoną, trumpai buvo stojęs Montrealio aerodrome.

Antanas Vapšas išrinktas Montrealio mokyklų direktorių organizacijos prezidentu. Tai yra auktos garbės pareigos, ką pažymėjo visa Montrealio spauda.

Toronto

KARIUOMENĖS ŠV-ĖS
MINĖJIMAS TORONTE
įvyks lapkričio 26 d. 4 val. po pietų. Prisikėlimo parapijos salėje. Invokaciją skaitys kun. Žilinskas. Idomią paskaitą skaitys A. Sutkaitis. Programoje dalyvaus: sol. R. Strimaitis, akompanuojant komp. St. Gailevičiui. Savo kūrybos eilėraščių skaitys panelė Švegždaitė, dalyvaus Jūrų skaučių ir skautų skudutininkai, vad. poniai A. Biškienei ir Tautinių šokių grupė "Gintaras", vad. J. Karasėjui. Valdyba.

MONTREAL

PRANEŠIMAS
EVANGELIKAMS
1967 m. gruodžio 3 dieną 12 valandą dieną bus pamaldos. Pamaldas laikys kunigas Hansas Dumpys. Pamaldos bus su šventa vakariene bažnyčioje St. Johns Lutheran Church, 3594 Jeanne Mance Street, Montreal.

Prašome parapijiečius kuo skaitlingiausiai dalyvauti pamaldose. Parapijos Valdyba.

PASISEKĖS ŽVEJŲ VAKARAS

Žvejotojų - medžiotojų klubo "Nida" lapkričio 18 d. vakare Vytauto Klube ruošiasi pirmasis vakaras - balius praejo su dideliu ir gražiu pasisekimu.

Vakarą trumpu žodžiu atidarė "Nidos" klubo vald. pirm J. Šiaučius. Vakariui skirtą mintį apie žvejybą ir medžioklę pasakė dr. H. Nagys.

DLK VYTAUTO KLUBO
sekmadienį įvyks šerinininkų susirinkimas išstatyti kandidatus rinkimams į sekančių metų valdybą. Dali nesant daugiau kandidatų bus oklamacijos būdu išrinkti. Kandidatuoją: į pirmininkus J. Petrulis ir J. Skinkis, į vicep. G. Alinauskas, į prot. sek. J. Bulota ir J. Skučas, į Finansų sek. Ch. Milius, į Šerų sek. M. Gudas ir A. Vapšas, į Kasininkus P. Botyrius ir į Direktorius: P. Kizarskis, J. Petrauskas, I. Petrauskas, K. Martinėnas ir E. Lenkaitis. Pašalpinai mok. išrinkti L. Gudas.

INŽINIERIUS V. PAKAL- NIS,

pastoviai dirbęs Malar-gio, P.Q., metams atvykę po pagilinti žinią į McGill universitetą, kuriame studijuoja ir jo sūnus.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE
INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis
Administratorius Pranas F. Paukštaitis.

Tel. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal-- Quebec -- Canada.
Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanada . . . . . \$6.00 Canada \$6.00
Amerika ir P. Amerika . . . \$6.50 America & S. America . . \$6.50
Visur kitur . . . . . \$7.00 Other Countries \$7.00
Atskiras numeris . . . . \$0.15 Single copy \$0.15

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

NESKUBĖKIT SMERKTI

Nežiūrint mūsų pasisakymų, kurie, tiesa, įnešė tūlo aiškumo, vis dar spaudoje neigiamai linksmuojamas Montrealis ryšium su Pasauline paroda ir mūsų susitikimais su pavergtos Lietuvos lietuviais ir dalinai su rusais.

Mūsų kritikai kalba apie mus permažai turėdami apie mūsų veiksmus ir apie buvusius čia aplinkybės duomenis, todėl jų pasisakymai neatitinka mūsų lietuviškajam reikalui. Tame yra visų tų pasisakymų pagrindinis trūkumas.

Šio autorius labai apgailestauja, kad jam nepasisekė suaukti mūsų laikysenai nustatyti tikslesnio pasitarimo, todėl nebuvo ir tikslesnio, koordinuotos nio nusistatymo, ir dėlto pasireiškė tūl nesklandumų, – ir už tai mus galima kaltinti, – bet bendrai imant daug klaidų mes nepadarėme. Mums trūko tiksliai nusistatymo organizuotumo.

Besilaikydami Klevelando direktorių, mes negalėjome išnaudoti tų ypatingų sąlygų, kurio buvo pasaulinės parodos proga, ir rašantis apgailestauja,

kad jis neišnaudojo visų progų susitikti ir veikti ir Lietuvos lietuvių ir rusų, dėl ko daugiausia mus dabar vis dar tebekaltina Amerikos lietuvių spauda.

Mums ne tik tai reikėjo, bet mes turėjome ir prielaidas susitikinėti, nes tai buvo progos, kurių metu viską galima buvo pasakyti tiesiai ir akis ar tai buvo koks lietuvis, ar rusas. Ir tas pokalbininkus stipriai veikė.

Nežinau, kaip laikėsi kun. Balčys ir kiti tūlos spaudos puolamieji, bet gerai žinau, kad kun. dr. F. Jucevičiaus laikseną buvo pozityvios prasmės. Pav. prieš jo veiksmus Lietuvos okupantas, įkyriai siūlant "kultūrinį bendradarbiavimą" dukart kapitulio.

Dar vieną svarbų faktą reikia pabrėžti: Mes, kurie susitikinėjome ir kalbėjome ir su okupuotos Lietuvos lietuviais ir su rusais, mes buvome ofensyvoje, kai rusai siekė priešingo. Ir čia yra neabejotinų mūsų laimėjimų.

Tat mūsų kritikus prašo metrupių dar palaukti su išvadomis. J. Kardelis.

Montrealio tautų pasisakymas

Etninės grupės Montrealyje sutarė bendrą pareiškimą ryšium su Sovietų Rusijos minėjimu 50-ties metų bolševikinės revoliucijos.

Pareiškimė išdėstoma visa revoliucijos eiga pradedant 1917 metų kovo mėnesio įvykiais, kai buvo nuverstas caras Nikolajus II ir įvesta respublika, iš kurios tikėtasi ir laukta naujų laikų. Deja, bolševikai, pasinaudodami karu, sunkumais, padarė perversmą ir įvedė diktatūrą, kuri atnešė daug žmonių nelaimių ir dabar dar kabo kaip baisus slogutis.

Per tą laiką daugelis tautų, kovojusių dėl laisvės, arba ją turėjusių, jos neteko, kaip Ukraina, Armėnija, Gruzija, Azerbaidžanas, Chiva, Bucharas ir tt. Visa Rusija yra paskandinta kraujo jūroje. Rusų imperializmas persivilkio sovietiskai-komunistinį. Bolševikai susirūpino savo ekspansija į Vakarus. Iš to kilo Maskvos žygtai ir Suomija, Lenkija, pagrobimas Pabaltijų valstybių-Estijos, Latvijos ir

Lietuvos, o taip gi Rumunijos, Vengrijos, Bulgarijos, Albanijos ir tt.

Rusijos užgrobtose srityse atimta žmonėms laisvė, viešpatauja prievarta, teroras, genocidas.

Sovietinė Rusija pasinėrė į melo propagandą ir dedasi pažangiu kraštu ir net užtarė visų spaudžiamųjų. Tai yra baisus melas, nes jokiam kitame krašte nėra tokios baisios priepaaidos, vargo, kurio skurdas, kaip Sovietų Sąjungoje, kur visi žmonės suterorizuoti.

Vakarų pasaulis dabar yra labai pavojingoje padėtyje, nes Sov. Rusija labai apsiginklavusi ir pasirodusi pulti Vakarus.

Norėdamas kovą laimėti, laisvasis pasaulis turi tikimais, Chiva, Bucharas ir tt. rovel tiesiai pažtiurėti akis ir nepasiduoti jų rėkiančiai propagandai, kuri yra akiplėšiškas melas. Mes šaukiame ir laisvojo pasaulio blaivų protą ir tryrą sąžinę ir reikalaujame pavergtiems kraštams ir jų žmonėms laisvės ir žmoniškų sąlygų.

Etninių Grupių Atstovai.

Ko italai kaujasi su austrais?

TURISTO LAIŠKAS IŠ AUSTRIJOS-ITALIJOS PASIENIO

Važiuojant iš Muencheno į Innsbrucką taip vad. Brenner Pass į Italiją, keileiviai yra tikrinami trijų valstybių pareigūnų: vokiečių, austrų ir italų. Ir viskas tas vyksta maždaug keturių valandų laikotarpyje! Vokiečiai ir austrai, paprašo paso ir pamatę Kanados dokumentus, jokio lagimino patikrinimo nedaro. Priešingai – italai. Sustojus traukiniui Brennerio stotyje, visos durys yra uždaromos, keileiviai neišleidžiami į peroną, o įėję civiliai tarnautojai, policija ir kareiviai "verčia" ne tik lagaminus iki pat dugno, bet atsuktuvais atidarinėja visas spintules, tikrina net ir karaliaus pėsčia lankomas vietas.

Jau antrą kartą tuo keliu keliauju. Tačiau prieš penketą metų nieko panašaus nebuvo. Pasirodo, kad paskutiniu laiku labai sustiprėjo Austrijos patriotų veikla, kurie bombomis dar daugiau įkaitins karštus italus. Kada lauzyta ispanų ir italų kalba užklausa, kodėl jie taip tikrina keileivius, gavau labai trumpą atsakymą: nuo 1962 m. jau žuvo nuo Austrijos teroristų bombų 25 italai pareigūnai. Ir tik prieš tris savaites sprogusi bomba lagamine, užmušė du italus.

Tad ir nesistebėjau, kai per vagono langą teko matyti prie tiltų, elektros jėgainių ir kitų svarbių strateginių įrengimų, italų "alpinį" karių, kurie net kai kur turėjo įsitaikę bunkerius, visiškai panašius į vokiečių okupacijos metais matytus Lietuvoje prie geležinkelio ar miestelių policijos punktų.

Tad kas yra tas pietinis Tirolis, neramumų židinis tarp Austrijos ir Italijos?

Pietinis Tirolis iki 1918 m. priklausė Austrijai. Jai pralaimėjus karą, toji Austrijos dalis buvo atiduota Italijai.

duota valdyti autonomiškai teisėm Italijai. Kraštas katalikiškas, gyventojai kalba vokiškai – tirolietiška tarme. Bet italai nekreipė daug dėmesio į autonomiją. Tiesa, oficialiai ji veikla: užrašai dviem kalbomis, įstaigose galima susikalbėti vokiškai, mokyklose mokoma vokiečių kalbos. Tačiau jaunimas – daugumoj jos nemoka ir yra linkę labiau prie Italijos. Priešingai senimas: jis su kraštu patriotizmu mini Austriją (spėjau tai įsitikinti pasikalbėjime traukinyje), nors taip pat priešingas terorizmo veiksmams, kurie dar daugiau apsunkina patį gyvenimą, nes italai-kolonistai gauna labai plačią valdžios paramą ir mielai čia apsigyvena.

Tekolankytis ir keliuose šeimose. Apžiūrint šeimos nuotraukų albumą, pirmoji vietoj pastebėjau Togliati nuotrauką. Klausiu kodėl? Atsakymas buvo labai trumpas: reiktis daug dirbti, o uždirbti labai mažai. Taigi, komunistinė propaganda darbininkų tarpe yra labai stipri ir šiandien visiškai nesistebiu, kad Italija turi pačią stipriausią komunistinę partiją vakarų pasaulyje. Bet sekmadienį jis ėjo į bažnyčią, atidavė savo duoklę, nuvyko į kapines, kur pabučiavo antkapio kryžių. Neįsivaizduoju tokios komunistinės idėjos italo širdyje.

Gaila. Laikas, gan šaltokas oras, lietus ir sniegas Innsbrucko apylinkėse neleidžia ilgiau sustoti šiose vietovėse. Tačiau nors iš vagono lango grožėjau Alpių kalnais, įvairiaspalviais medžiais. Atgal į Augsburgą, kur lapkričio 9 d. yra Mamos mirties metinė, o iš ten trumpam poilsui į Gar-trumpam poilsui į Gar-misch - Parterkirchen.

K. Baronas.

Bolzano-Italija.

BŪKIME SVEIKI

Džiova arba tuberkuliozė yra bendras viso žmogaus organizmo susirgimas. Ji nėra paveldima. Ja užsikrečiama nuo sergančio ligonio ir ji gali paliesti visus žmogaus organus – kaulus, smegenis, plaučius. Dažniausiai suserama plaučių džiova.

Zidinė plaučių tuberkuliozė lengviausia ir greičiausiai pagydoma džiovos forma. Šiuo atveju plaučių viršūnėse atsiranda keletas vienas su kitu nesulijusių ligos židinių. Kartais sergąs zidinė plaučių tuberkuliozė žmogus visai nesusijaučia esąs ligonis, gali dirbti, mokyti ir tikiškai, peršvietus plaučius rentgenais, išaiškintas susirgimas. Dėl tos priežasties žmonės neturi vengti profilaktinių rentgenologinių patikrinimų.

Sergant infiltracine plaučių tuberkulioze, ligos židinis plaučiuose žymiai didesnis ir labiau išplitęs. Negydoma zidinė plaučių tuberkuliozė taip pat gali pereiti į infiltracinę. Plaučiai neturi skausmo jautimo nervų, ir dėl to žmogus skausmo patirio plaučiuose nejaučia.

Negydoma infiltracinė plaučių tuberkuliozė centre išopėja, ir atsiranda žaizda, vadinama kaverna. Tai vadinamoji griuvimo fazė. Tada ligonis daugiau kosėja, su jo skrepliais išsiskiria labai daug tuberkuliozės bacilų. Toks ligonis pavojingas artimiesiems, ypač vaikams.

Jeigu tuberkuliozės bacilos pragrąžia stambesnę plaučių kraujagyslę, plaučiai gali imti kraujuoti. Tai labai rimtas signalas susirūpinti sveikata.

Metais negydoma infiltracinė ir zidinė plaučių tuberkuliozė neretai virsta lėtine finokavernine plaučių tuberkulioze. Plaučiuose susidaro keletas žaizdų – kavėrų, tarp kurių išsivysto randai. Toks ligonis visą laiką išskiria džiovos bacilas ir ji gydyti daug sunkiau. Jeigu lėtinė tuberkuliozė apima vieną plautį, jis išoperuojamas. Jeigu lėtinė plaučių tuberkuliozė apima abu plaučius, ligonio pilnai pagydyti nebegalima, tačiau ir tuo atveju, prisilaikydami atitinkamo režimo, reguliariai naudodamiesi gydytojo pirašytus vaistus, ligonis gali išgyventi ilgus metus ir būti darbingas.

Visos laiku išaiškintos šviežios tuberkuliozės formos visiškai pagydomos. Susirgęs tuberkulioze ligonis turi žinoti, kad išgyti, tiksliai tinkamai ir kantriai gydydamasis. Bronchų tuberkuliozė – nėra atskiras susirgimas, jis gana dažnai lydi kai kurias tuberkuliozės formas. Paprastai tuberkulioziniai pakitimai bronchuose vystosi tada, kai ligos procesas iš limfinių liaukų pereina į bronchą, arba, ligoniu sergant sunkiomis užleistomis džiovos formomis, bronchų sienelė paliečiama, besiplečiant tuberkuliozės procesui. Kartais bronchų sienelėje atsiranda išopėjimai ir dėl netuberkuliozinio bronchų sienelės pažeidimo. Visais atvejais, gydant tuberkuliozę, kartu pagyja ir bronchų tuberkuliozė.

Tiek zidinė, tiek infiltracinė plaučių tuberkuliozė su griuvimu (kaverna) arba be jo laikomos šviežiomis tuberkuliozės formomis ir yra pilnai pagydomos. Ligonis po vienerių metų gydymo paprastai grįžta į tą patį darbą, tik dar kurį laiką turi būti sekamas prieš tuberkulioziniam dispanseriję, kad liga nepasikartotų.

Gyvenime tuberkuliozė apsiakrečia beveik visi žmonės, tačiau ja suserga tik nedaugelis – dažniausiai tie, kuriems ligos, alkoholis ar sunkus bei netvarkingas gyvenimas palaužia sveikatą. Apsaugoti nuo džiovos vaikus galima, reguliariai juos skiepiant nuo tuberkuliozės BCZ vakcina.

Gyd. F. TAUNYTE

Laiškai Redakcijai

Gerbiamas p. Redaktoriau, Būkit malonus, išspausdinkit savo laikraštyje šį mūsų pareiškimą.

PLB Kultūros Tarybai buvo pavesta sudaryti III – jo Kultūros Kongreso programą. Tai buvo atlikta. Tačiau netrukus kai kurie veiksniai panoro išjungti iš Kongreso keletą Kultūros Tarybos numatytų ir jau pakviestų korederentų. Šis reikalas buvo apsvaistytas paskutiniajame Kultūros Tarybos posėdyje (1967. IX. 23) ir nutarta bei užprotokuluota štai kas:

"Paašikėjus, kad JAV ir Kanados Centro Valdymams nėra priimtina kai kurie Kultūros Tarybos pakviesti asmenys Kultūros Kongreso sekcijų koreferentais, Kultūros Taryba mano, kad jų išjungimas prisidėtų prie mūsų visuomenės dar didesnio skaldymo, paverda Kultūros Tarybos pirmininkui tuo reikalu kalbėtis su JAV ir Kanados LB vadovybėmis ir prašo savo nusistatymą persvarstyti. Priešingu atveju Kultūros Taryba atsisako nuo tolimesnio Kultūros Kongreso ruošimo darbo ir apie tai praneša PLB Valdybai ir visuomenei."

Deja, įvairūs pasitarimai ir Vašingtone 1967. X. 21-22 įvykusi konferencija nedavė lauktų rezultatų.

Šie faktai ir apskritai kai kurių bendruomeninių bei politinių grupių parodyta pasitikėjimo stoka Kultūros Tarybai atėmė mums realų pagrindą tolimesniai sąžiningam darbui Kultūros Taryboje. Tai privertė mus iš jos pasitraukti, o taip atsisakyti nuo dalyvavimo ir pačiame Kongrese.

Tenka apgailestauti, kad pastaruoju metu kai kur vis ryškiau pasireiškia tendencijos primesti grynai kultūrinės bei mokslo institucijoms ir darbams politinį atspalvį. Buvome ir esame nuomonės, kad tai žalinga bet kokiam rimtam kultūros darbui ir kūrybai.

K. Ostrauskas
V. Trumpa
A. Vaškalis.

Didžiai Gerbiamas p. Redaktoriau, Amerikos lietuvių spaudoje nebepalikus ne tik lygios, bet ir apskritai jokios pagarbos "mažumos" nuomonių, prašyčiau Jus "Nepriklausomoje Lietuvoje" išspausdinti šias, svarbesnes ištraukas iš dviejų mano laiško redakcijai, užslopintų tiek "Naujienose", tiek "Draugų".

1967 spalio 11 Spaudos laisvės (tiek, kiek jos oficialiajame lietuviškosios išsivijos pa-

saulyje beturime) vardu prašyčiau "Naujienose" išspausdinti šias pastabėles dėl Jūsų spalio 10 d. vedamojo.

1) Rašote, kad "Veidu i Lietuvą" programą skelbiantieji "iki šio meto... niekur dar nebuvo išdėstę šitokių savo kelių ieškimo motyvų". Priežasčių, kodėl jie "nebuvo išdėstę", – Jūs gi žinote, – tenka ieškoti išsivijos laikraščių redakcijų cenzūrų krepšiuose. Tiems, kurie pasiskaito ir žurnalus, toji programa buvo išdėstyta jau kelių "Metmenų" numerių apžvalginėse dalyse.

2) Rašote, kad Amerikoje, kurią išvalgiai apibūdinate "laisvės kraštu", ir lietuviai "bet kuriuo klausimu... gali laisvai pareikšti savo mintis". O po kuriuo puodu ši laisvė pavožta, jei ne vienas iš didžiųjų laikraščių išskyrus paskutiniu laiku kiek

akies prasikrapščiusi "Draugų", nespausdino ne tik jiems siunčiamų pareiškimų apie krepšinių kėlonės okupuotą Lietuvon tikslus, bet net ir atvirų laiško redakcijai, paremiančių kėlonę? Kurioje vištidėje toji laisvė už kurią save giriame, jei net ir visiems lietuviams skiriamąjį Kultūros Kongresą organizuojant, PLB Kultūros Tarybos pirmininkas stįrykt pastykt ir išspiria, prieš Tarybos narių vienbalsį nutarimą, iš Kongreso paskaitininkų oficialiai paskiestuosius ir sutikusius dalyvauti Vytautą K. Jonyną, Vincą Rastę ir Tomą Remeikį? Ir laisvės krašte prisiglaudusieji gali pasiduoti totalistinių polinkių pagundai (kažkodėl, klaidiu paradoksu, ypač gresiančiai Lietuvos Laisvės Komiteto samdiniais), kuri skatina užrakinti kitiems burnas ir tada teigti, kad jų iš viso nėra (arba kaltinti, kad jie "nepasiaiškina")...

1967 spalio 15 Nesu pasižymėjęs kunigų gynyboje, bet gal leisiu "Naujienose" komentuoti dėl Jūsų spalio 13 d. vedamojo prieš kun. Feliksą Jucevičių...

"Lietuvio susitikimo su lietuviu" siekimas ne-reiškia – kaip tvirtinate, kad būtų nevertinama susitikimo su lietuviu, gyvenančiais laisvųjų institucijų kraštuose. Priešingai. Aš net tvirtinčiau, kad tie, kurie nebijo susitikti su lietuviu iš pavergto krašto, moka susitikti ir su lietuviu iš laisvės šalies, nesiekdami patys jį pavergti. Susitikimas su iš Lietuvos atvykusiu žmogumi gali Jums atrodyti galutiniu argumentu prieš žmogaus reiškiamas mintis-triuškinančiu jo "sąvokų susimaišymo" įrodymu,

atleidžiančiu laikraščio redakciją nuo pareigos jo mintis svarstyti arba net su jomis susipažinti. Kiekvienam, gal būt, tenka palikti jo paties būdą siekti išganymo. Bet dabartinius "Naujienų" vedamuosius rašančiųjų ateityje, atrodo, telaukia susitikimas su senatoriumi Jozapu McCarthy jo danguje...

"Naujienos" baigdamos iškelia klausimą, kas "igaliojo" F. Jucevičių "tartis Lietuvos nepriklausomybės gairių nustatymo klausimais". Čia vėl išsiskiria generacijos. Nereikia niekieno "igaliojimų", kad būtų naudingas. Negali būti nustatyta jokių "gairių". Ir kas gali užginčyti teisę rūpintis Lietuvos reikalais, jeigu jais leidžiama rūpintis – be specialistų priežiūros – net Vlikui su Su pagarba ALTu? Vytautas Kavolis.

N. L. red. turi pastebėti, kad lietuviškosios spaudos tradicija reikalauja pasisakymų, kaip šis p. Kavolis, dėti į tą laikraštį, kuriame jis buvo paliestas. Bet kadangi pas mus šia prasme reikalas nėra visiškai tvarkoje, tai p. Kavolio laiškas dedamas.

Kita vertus, galėjo būti ir taip, kad p. Kavolio laiškas nebuvo visai tinkamos formos, gal kandas, kaip pasisakoma ir šiame laiške, – todėl nespausdintas.

NL red. Veiksmų konferencijoje apgailestavo, kad į tą konferenciją nebuvo pakviestas Metmenų, Lietuvos ir studentų laikraščių redaktoriai, kurie ten vykustoje Spaudos konferencijoje daug ką galėjo išsiaiškinti su kitų laikraščių redaktoriais ir su Veiksmiais, kas yra svarbu.

Toji, čia suminėtoji, spauda formuoja, dalinai gi net ir diktuoja skaitytojų orientaciją, todėl prasminga yra jos redaktorių ir tokių konferencijas pakviesti ir prasminga yra su jais klausimus aiškinti.

ATVIRAS LAIŠKAS P. KARDELIENEI MONTREALIJE

Sudidžiausiu idomumu sekiau Tamstos pasaulinės parodos aprašymus per eilę Nepriklausomos Lietuvos numerių. Nelauktas ir tikrai smerktinas buvo Montrealio susisiekimo priemonių darbininkų streikas, kuris sustabdė mano paruoštą kėlonę ir parodą. Tokių asmenų buvo daug daugiau. Taip pat smerkti reikia Quebeco provincijos valdžią, kuri tam streikui leido tėtis visą mėnesį, nesitveriant griežtesnių priemonių.

Bet besikaitydama Tamstos vaizdingus aprašymus aš rodo, ėjau greta su ponu ir pati savo akimis mačiau visas parodos puikybės.

Asmeniškos mintys, meniškas įvertinimas, įterpti atsiminimai pridėjo daug intymumo ir šiuos aprašymus darė panašius į laiškus geram draugui. Iš tokio taško Jūsų straipsnius įvertindama, tariau Tamstai, gerb. p. Kardeliene, mano širdingą aciu. Toronto.

Su pagarba Valerija Anyšenė.

MENJERO LIGA

Menjero liga, arba sindromas, aprašytas prancūzų gydytojo P. Menjero XIX a., savo pobūdžiu panaši į migreną, todėl kartais ji vadinama „aus migrena“. Liga sukelia vidinės ausies kraujagyslių spazmą, dėl kurių parinksta vidinė ausis ir sutrinka ten esantis pusiausvyros – vestibulinis – aparatas. Žmogus gali netekti pusiausvyros. Ligai išsivystyti turi reikšmės organizmo, ypač centrinių bei vegetacinių nervų sistemos, ypatumai, vidaus sekrecijos liaukų veikla. Vegetacinės nervų sistemos veikla neretai sutrinka klimato metu. Menjero ligos prieuoliai trunka įvairiai: minutes, valandas, o kartais ir dienas. Neretai ligoniu tenka kurį laiką gulėti lovoje. Prieuoliai gali įvairiai kartotis: po kelių dienų, mėnesių ar net metų. Liga sukelia negalavimus tik prieuoliu metu. Tarp prieuolių ligoniu dažniausiai jaučiasi galva, tačiau jų klausą gali pamažu silpnėti. Ligoniai turi gydytis, prižiūrimi neuropatologo bei ausų ligų specialisto. Be vaistų, laikomas ir specialus vestibulinio aparato treniravimas atitinkamais pratimais.

Gyd. C. Grizickas

FAKTAI IR IDĖJOS / 8 /.

emiru- P. Stravinskis.

Menas ir bolševikų propaganda

Bolševikinė valstybė, kaip sako žymusis komunistas W. Gurian, yra aukščiausio laipsnio despotizmas. Ji yra despotinė sava konstitucija, sava valdžios praktika, ypač gi sava propaganda.

Bolševikinė propaganda yra despotinė ypač gi dėl to, kad ji skleidžia didžiausią melą, netiesą, klaidina žmones, nesiskaitydama su jokia teise ir morale, su valstybės žmonių įsitikinimais ir valia. Ji brukama dažniausia, jėga.

I bolševikinę propagandą įkinkyti visi tos valstybės kultūros darbuotojai, ypač gi menininkai (plėtinėja to žodžio prasme).

Dainininkus, solistus, muzikus, artistus, net baleto artistus - šokėjus ir kitus, bolševikiniai despotai, tiesa, gerai paruošia, apmoko, išvysto jų talentą, bet jie despotams reikalingi ir įdomūs tik tiek, kiek juos galima panaudoti savajai propagandai.

Bolševikiniai despotai

taip vertina ir okup. Lietuvos menininkus (plėtinėja žodžio prasme).

Jei jie leidžia pvz., okup. Lietuvos lietuviams pasirodyti savo menu ir gebėjimais užsienyje (sakykime, kad ir mūsų lietuvių scenose), tai tik tikslu laimėti bolševikinei valstybei mūsų prielankumą, kaip sako, padaryti iš to savo propagandą.

Štai, pvz., solistui Virgilijui Noreikai buvo leista pasirodyti savo gražiu artisto balsu Kanados lietuvių scenose. Kuriuo tikslu? Aišku, norint mums parodyti, kad, va, kaip "tarybų" Lietuvoje puoselėjamas menas, kokie paruošiami "tarybiniai" menininkai. Tai ar gi gali būti bloga toji "tarybinė" valdžia?

Ar pasisekė V. Noreikai ir kitiems propagandos tikslais į užsienius išleistiems okup. Lietuvos dainininkams, solistams laimėti mūsų lietuvių prielankumą okupantui, tai "tarybinei" valdžiai? Atrodo, kad ne.

Bet žiūrėkime, ką V.

Noreika skelbia "Tiesoje", grįžęs į okup. Lietuvą, kur jis buvo bolševikinių despotų atžymėtas "Liaudies artisto garbės vardu".

Jis ten rašo, kad, viešėdamas Kanadoj, pastebėjęs "pokario emigrantų" tarpe vis gausėjančių žmonių, "kurie kupini palankumo ir pasigerėjimo jausmų" "tarybiniam menui". . . . Tą jis sakosi "išskaitęs" daugelio veiduose ir "išgirdęs" "artimiesiuose pokalbiuose".

Taip mūsų Virgilijus rašo, nuolankiai padėkojęs ir pareiškęs savo "giliai pagarbą" kompartijai ir "tarybų valdžiai" už apdovanojimą jo "liaudies artisto garbės vardu". . .

Ar bereikia dar didesnės propagandinės netiesos, kurią solistas V. Noreika, greičiausia, prieš savo valią (agitpropininkų įsakytas) skelbia toje bolševikinėje "Tiesoje"?

1) Argi Kanados lietuvių (ir tai ne kokie "pokario emigrantai", o tremtiniai, politiniai pabėgėliai) V. Noreikos koncertuose plojo ir savo pagarbą bei pasigerėjimą reiškė ne jam asmeniškai, ne jam, kaip lietuviu vardą garsinančiam menininkui, ką pareiškė jam ir sol. E. Kardelienė savo sveikinimo žodyje jo koncerte Montrealy?

2) Ką sakė jam, solistui V. Noreikai, veidai tų jo tautiečių, kurie savo plovimu karštai pritarė sol. E. Kardelienės sveikinimui, kur buvo pabrėžta ir tai, kad Lietuva šiandien nelaisva, kad visi trokštame jos laisvės?

3) Ko vertas būtų užsienio lietuvis, reiškias savo "palankumą ir pasigerėjimą" okupantui, kuris žudo mūsų tautą ir laiko sukaustęs jos dvasią, neleisdamas jai laisvai pasireikšti? Kuris nepripažįsta kultūrinės laisvės niekam, nič niekam, išskiriant tik komunistus, kuris išniekina ir

meną, naudodamas jį savo propagandai?

Kol solistas V. Noreika buvo užsienyje, jis atrodė esąs menininkas; grįžęs gi į okupuotą mūsų kraštą, jis ėmė reikštis ne savo dainos menu, ne savo specialybę, o agitpropininko melu. . .

Vargšas menininkas Agitpropo tarnyboje, bolševikų nelaisvėje.

Štai, koks yra "menas" bolševikinėje valstybėje!

Menas bolševikams reikalingas tik tiek, kiek ji galima panaudoti jų despotinei propagandai.

C. MacKinnon, 19 studentė, išrinkta Miss Canada 1968, ta proga gavusi \$25000 ir automobilį su priedais.

Miss Italija, biologijos studentė, 1968 metų gražuolė.

Police hold back protesters as guests arrive in car Toronto, Montreal people in crowd at Soviet Embassy

Ottawos dienraštis "The Ottawa Citizen" lapkričio 8 dieną plačiai rašė apie demonstracijas prie Rusijos atstovybės ir įdėjo daug fotografijų, čia jų viena.

SLA reikia butinai pertvarkyti

SLA ATSILIKO NUO GYVENIMO

Jau kuris laikas spaudoje ir per SLA kuopas keliamas reikalas, kad ir turtingiausiai, seniausiai Lietuvių Susivienijimui Amerikoje organizacijai reikalingos reformos, jaunų naujų nepartinių žmonių, kurie sugebėtų šią organizaciją pritaikinti prie naujų modernių gyvybės reikalavimų, kad ji galėtų savo kapitalu patarnauti lietuvių visuomenei ir lietuviškiems reikalams.

Dabartinė Lietuvių Susivienijimo padėtis reikalauja ne pračios priemonėmis gyventi ir žaisti, bet kol nevlė einant su šio laiko dvasia, planingai, pelningai, nebijant kritikos vesti SLA naujais lietuviškais, tautiškais pagrindais.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje per 80 savo gyvybės metų pasiekęs per 3,000,000 kapitalo, ekonomiškai, pelningai tvarkantis galėjo žymiai

daugiau padaryti ir daugiau paremti lietuvių ir jos kultūros išlaikymą šiame krašte, nepaliečiant pagrindinio kapitalo.

Kad tą galima padaryti, yra įrodę per savo trumpą gyvybės laikotarpį neseniai Kanadoje įsikūrusios Lietuvių Kredito Unijos, kurios sugebėjo iš lietuvių sutelkti stambų kapitalą ir iš jo darydamos gerą pelną stambiais sumomis kasmet remia lietuviškus reikalus.

Paskutiniu laiku į SLA yra įstoję daugiausiai iš naujųjų ateivių, kurių dalis nuo 1949 m. Susivienijime yra gerokai pasinaujęs, šandien jie jaučiasi apsiūvę, nepasitenkinę, kadangi jais Susivienijimas nepasitiki. Per daugiau, kaip 10 metų jų reikalų Pildomojoje Taryboje niekas neatstovauja, bei į kitas svarbesnes komisijas jų neskiria. Vilniaus vadovauja tie patys vienos grupės, nepamainomieji žmonės. Čia yra rimtas tvarkytinas reikalas.

Taip pat yra pribrędęs reikalas pertvarkyti brangiai kainuojančius, kas 2 metai šaukiamus SLA seimus, jų vadovavimą ir programą. Visi dabar narių duodami naudingi įnešimai, seimų komisijų yra netinkamai pristatomi ir seimų besvarstymo atmetami.

Prieš daugelį metų visose Amerikos lietuvių kolonijose buvo įsistatę daugybė įvairiais vardais pasivadavusių pašalinių lietuvių organizacijų, kurios turėjo nemažai narių, gerai gyvavo, turėjo kapitalą, būdamos dar finansiškai pajėgios, bet nesugebėjusios laiku prie naujų gyvenimo sąlygų prisitaikinti, nariams sumажėjus turėjo užsidaryti.

Tai yra gyvenimo pamoka. Kas prie jo nesietaiko - pats gyvenimas baudžia.

Dabartinė SLA vadovybė nesirūpina prisitaikinti jaunų naujų pajėgesnių darbuotojų, kurie atitiktų šio laiko reikalavimus, galėtų užimti Susivienijimo valdyboje vadovaujamą vietą.

SLA skelbia esanti demokratiškiausia, broliška lietuvių organizacija, kuri be pykčio ir kerščiavimo.

Nukelta į 6 psl.

Inž. Fr. J. ALESKEVIČIUS, ilgametis Susivienijimo Lietuvių Argentinoje veikėjas ir dabartinis pirmininkas, 14. 10. 67 apsiėmė su taigi uolia SLA veikėja ELENA - NELIDA SABALYTE, Kazio ir Veronikos Kavaliauskių tės Sabalių vienturte dukra. Po Registro Civil, moterystės ryšiai buvo palaiminti San Jose bažnyčioje, Quilmes, kadangi lietuvių bažnyčia buvo apsepta potvynio. Vestuvių vaisius buvo perkelles ir jaunosios tėvų namus, nes SLA salone buvo apgyvendinta apie 1.000 nuo potvynio nukentę jasių žmonų. Nežiūrint visų netikėtų, vestuvės buvo labai nuotaikingos.

Daugiau bus.

Gedimino laiškaĩ

PRATARMĖ

Cia skelbiami Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino laiškaĩ, o taip pat su jais susiję kiti dokumentai turi didelę reikšmę istorijos mokslui. Jie atsirado tuo metu, kada lietuvių tautos kova prieš kryžiuočius buvo atkakliausia, ir todėl iš jų matyti senosios Lietuvos valstybės pastangos apginti savo sienas, išardyti ekonominę blokadą ir užimti prideramą vietą kitų Europos valstybių tarpe.

Nors tai ne vieno šimto metų senumo ir ne vieną kartą istorikų minėti šaltiniai, tačiau ligi šiol jie neprarado ne tik mokslinės, bet ir politinės reikšmės. Jie įspėja Pabaltijo tautas būti budriomis.

Laiškai išleisti Lietuvoje. Jie buvo rašyti lotyniškai, bet išversti lietuviškai. Laiškams duotas paaiškinimas, kuris bus įdėtas laiškus atspausdinus. Kadangi šie Gedimino laiškaĩ nors buvo žinomi, bet nebuvo atspausdinti, tai jie mums yra ne tik tai įdomūs, bet ir labai svarbūs, visiems žinotini.

1. 1254 M. MINDAUGO RASTAS VYSKUPIUI KRISTIJONUI

Mindaugas, dievo malone Lietuvos karalius, visiems Kristaus tikintiesiems, kuriuos pasieks šis raštas, [siunčia] pasveikinimą Viešpatyje Jėzuje.

Mes norime, idant jūs visi žinotumėte, jog mes, [remdamiesi] saviškiu giliai apsvaistytu patarimu, priėmėme garbingąjį tėvą poną Kristijoną ir pasiūlėme jį įvesti mūsų karalystės vyskupu, [numatydami] jį pasiūsti patį palmti savo [vyskupijos valdžiai], o taip pat paskirdami jam dovanų pusę

seinių, pusę Betygalos, pusę Laukuvos [žemių]; tam dalykui amžinai atminti šį raštą liepėme sutvirtinti mūsų antspaudu.

Sis aktas sudarytas, dalyvaujant ir pritariant mūsų sūnams Replui ir Gerstukui, mūsų ištikimam pavaldiniui Parbusiui, tūkstantis du šimtai penkiasdešimt ketvirtaisiais Viešpaties metais, kovo 12 dieną

2. [1322 M.] GEDIMINO LAISKAS POPIEŽIUI JONUI XXII

Didžiai prakilnam tėvui vieš-

pačiui Jonui, Romos sosto aukščiausiam kunigui, Gediminas, lietuvių ir daugelio rusų ir t. t. karalius.

Jau seniai esame girdėję, kad visi krikščionių tikėjimo išpažinėjai turi paklusti tavo valiai bei tėviškai [globai] ir kad pats katalikų tikėjimas yra tvarkomas Romos bažnyčios rūpesčiu.

Tai ir yra priežastis, kad jūsų kilnybei šiuo laišku pareiškiame, jog mūsų pirmtakas karalius Mindaugas su visa savo karalyste buvo atsivertęs į Kristaus tikėjimą, bet dėl brolių iš teutonų namo magistro [daromų] žiaurių nu-

skaudų ir nesuskaičiuojamų išdavysčių jie visi nuo to tikėjimo atkrito; kaip tik dėl to ir mes, padėję, ligi šios dienos esame priversti pasilikti savo senolių klaidoje.

Iš tikrųjų, daugelį kartų mūsų pirmtakai, norėdami sudaryti taiką, siuntė savo pasiuntinius ponams Rygos arkivyskupams, tačiau tie [teutonų ordino broliai] juos žiauriai nužudė, kaip tai matyti iš atvejo, buvusio pono Isarno metu, kai jis, kaip viešpaties Bonifacijaus atstovas, sudarė taiką bei paliaubas tarp mūsų ir teutonų namo brolių ir savo laiška mums atsiuntė; tačiau, kai pasiuntiniai grįžo iš pono Isarno namo, pakeliui vienus jie užmušė, kitus pakorė arba privertė, kad jie patys pasiskandintų.

Taip pat mūsų pirmtakas karalius Vytenis buvo pasiuntęs savo laiška ponui legatui Pranciškui ir ponui arkivyskupui Fridrichui, prašydamas, kad jie atsiųstų jam du brolius iš pranciškonų ordino, [drauge] paskirdamas jiems vietą ir jau pastatytą bažnyčią. Apie tai sužinoję, Prūsijos iš teutonų namo broliai pasiuntė aplinkinius keliais savo kariuomenę ir minėtą bažnyčią sudegino.

Taip pat jie smurtu ima ponus arkivyskupus ir vyskupus, ir dvasininkus, kaip matyti pono Jono atveju, kuris buvo numarintas kurijoje viešpaties Bonifacijaus me-

tu, ir pono arkivyskupo Fridricho atveju, kurį klasingai išmetė iš bažnyčios. Jie taip pat smurtu paėmė ir vieną dvasininką, poną Bertoldą, kurį jie žiauriai nužudė Rygos mieste jo paties namuose.

Jie ir žemes paverčia tyrais, kaip tai matyti Žemgalijoje ir daugelyje kitų [viejų]. Tačiau jie sako, jog tai daro dėl to, kad nori apginti krikščionis!

Sventasis ir garbingasis tėvel Mes su krikščionimis kariaujame ne dėl to, kad sunaikintume katalikų tikėjimą, bet kad pasipriešintume mums [daromoms] skriaudoms, kaip tai daro krikščionių karaliai bei valdovai; tai matyti iš to, kad mes pas save turime brolių iš pranciškonų ordino ir iš dominikonų ordino ir jiems davėme visišką laisvę krikštyti, sakyti pamokslus ir atlikinėti kitas šventąsias apeigas.

Apie visa tai, garbingasis tėve, mes rašome tuo tikslu, kad jūs žinotumėte, kodėl mūsų senoliai mirė pagonybės ir netikėjimo klaidoje. O dabar, šventasis ir garbingasis tėve, labai prašome atkreipti savo dėmesį į mūsų apvertintą būklę, nes mes, kaip ir kiti krikščionių karaliai, esame pasirengę visuose dalykuose jums paklusti ir priimti krikščionių tikėjimą, kad tik mūsų nevalgintų anksčiau minėtieji kankintojai, būtent, minėtas magistras ir broliai.

KULTŪRINĖ KRONIKA

SIMONAITYTĖ APIE MARO PRIEŽASTIS

Ir Ievai Simonaitytei jau įkyrėjo "Ideologiška" kritika. Atsakydama į "jubiliejį" anketą, pasisakė kad gyrimas jai labai patinka, bet be saiko girti, esą, net ir jos nereikėtų. Bet labiausiai atsikerta prieš kritiką, kuris rašęs priekaištaudamas, kodėl ji "sociališkai nepaisiškusi maro priežasčių" Mažojai Lietuvoj. To ji negalėjusi padaryti, nes maras nežūrėjo socialinių priežasčių: "Mirė tada visai ir baudžiauninkai ir ponai". (E.)

KULTŪROS BARAI

paskelbė "pasikalbėjimą prie apskrito stalo" apie teatrą. Literatūros kritikas J. Lankutis ten tarp ko kita pareiškė, kad žiurovai jau pajuto teatro skonį, ir kad jie labiau mėgsta tokius vaidinimus, kuriuose autorai "kelia platesnes filosofines problemas, siekia parodyti žmogaus kovą prieš sąmonės unifkavimą, smurtą".

Kalbėtojas taip pat pabrėžė, kad būdingiausi nacionalinės kultūros kūriniai turi visada būti teatro repertuare, todėl pagyrė Vilniaus ir Šiaulių teatrų už V. Krėvės veikalo išvedimą scenon, Kauno teatrą už K. Borutos "Baltaragio malūno" inscenizaciją. Bet ir prikišo, kad "iki šiol dar nėra kaip reikiant įėjusi į mūsų teatrų repertuarą B. Sruogos, V. Mykolaičio - Putino dramaturgija, o juk tai aukštos kultūros kūryba, be kurios teatras negali pilniau atspindėti mūsų tautos kultūros".

Ir dar pridūrė, kad "istorinės tematikos veikalai, kuriu mūsų literatūra nukelta į 3 skiltį.

DAILININKAS VYTAS REMEIKA

lapkričio 25 dieną, šeštadiinį Toronte atidaro savo dailės darbų parodą, kurioje bus išstatyta keliadesimt tapybos kūrinių.

Dr. H. Nagys dailininką, Vyta Remeiką taip būdina:

V. Remeika savito tapybinio braižo ir savitos tematikos dailininkas. Savo kūriniuose V. Remeika panaudoja visą savo akademinę patirtį, neatsisakydamas tradicinių kolorito derinimo ir kompozicinių sprendimų, bet taip pat sėkmingai yra įjungęs naujų išsukojimų atsiekimus. Jis yra vienas iš nedaugelio jaunosios kartos lietuvių tapytojų, apvaldęs meistriskai koloritą ir sugebėjęs rasti laimingą derinį tarp tradicinių ir modernių dailės atradimų.

Vyto Remeikos tapybos tematika yra taip pat labai asmeniškai. Jis tapo tiksliai gerai jam pažįstamą pasaulį. Ir ne tik tai to pasaulio išorinės apraiškas, bet jo gilesnė nuotaika ir būdingą atmosferą. Ir gamtovaizdis, ir žmogus Remeikos tapyboje tampa aktyviai labai subtiliai ir talentingai.

Mūsų išelvijos dailininkų tarpe V. Remeika yra neabejotinai vienas įdomiausių ir stipriausių atstovų. Ši paroda yra pirmoji V. Remeikos asmeninė paroda Toronte.

V. Remeika dailę studijavo Freiburge ir studijas tęsė Montrealyje Ecole des Beaux-Arts. Yra dalyvavęs daugelyje parodų Montrealyje, Niagaroje, Čikagoje, Bostone, New Yorke, pasakutiniiais laikais dalyvauja Kanados šimtmečio parodoje McGill universitete.

Toronte V. Remeikos darbų paroda bus Prisiškėlimo salėse.

VYTAS REMEIKA

roje gausu, ypač reikšmingi jaunimui, mokyklai. Jaunimas dabar menkai tepažįsta savo tautos istoriją, o teatras čia galėtų daug pasidaryti".

Operos režisierė Vl. Mikštaitė sakė, kad "operos teatras dabar, turbūt, mažiausia lankomas. Žmonės, matyt, neranda to, ko ieško, ir vis labiau nuo jo atsila, ypač jaunimas... matyt, mūsų operos teatras dabar yra to kioje būklėje, kad nepajėgus patenkinti nei tos publikos, dalies, kuri ieško teatro mene gilių ir reikšmingų problemų, nei tos, kuriai reikalinga emocijų "iškrova"... Teatrų vadovams prikišo: "džiaugias tik žiūrovo atneštais pinigais,

Dailininkas Vyta Remeika, kurio dailės darbų paroda atidaro Toronte lapkr. 25 d. Prisiškėlimo par. salėse.

● Pasaulio Lietuvio išėjo 30 nr., rugsėjo-spalio m.

BURLAIVIS IR SFNAS JŪREIVIS

LEIDŽIAMY DAILININKŲ DARBAI

Jau spausdinama ir greitai laiku knygy rinkoje pasirodys reprezentacinis lietuvių dailininkų leidinis anglų kalba. Jame angliskai skaitančiai visuomenei bus pristatyta vienuolika Australijos liet. dailininkų, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisivertė į pirmąjį dailininkus Australijoje, o kiti net toli už Australijos ribų. Leidinys bus iliustruotas dailininkų darbų reprodukcijomis ir kiekvienas jų bus atskirai pristatytas. Leidžia ALB Krašto Valdyba, spausdina Minties spaustuve.

ARGENTINŲ, BUENOS AIRES

Guillermo Kazys Kiauga, SLA įždininko Kazimiero ir buvusios Lietuvos išlaikomos mokyklos mokytojas, dabar vietinės mokyklos direktorės Mercedes Rovello vyriausias sūnus, baigė Buenos Aires universitetą, gaudamas indus trijos inžinieriaus diplomą.

Alicia Zuzana Brazaitytė, industrinių Antano ir Juzės Paulauskaitės Brazilijai duklė iš Adroguės, baigė medicinos fakultetą ir gavo gydytojos diplomą.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

BAKTERIOLOGO LABORATORIJOJE

Pas garsų bakteritologą Kochą užėjo jaunas gydytojas. Kochas stovėjo prie verdančio katilo.

- Kochas juokaudamas paklausė gydytoją:

- Ar žinote, kas šiame katilė yra?

- Turbūt streptokokai, - atsakė gydytojas.

- Ne.

- Tai choleros spirochetos.

- Ne.

- Tuberkuliozės lazdelės.

- Ir gi ne.

Jaunas gydytojas sumišo. Tada Kochas pakėlė katilo dangtį ir parodė katilė turinį, pridurdamas

- Dešrelės, kolega, dešrelės...

NESUSIPRATIMAS DĖL TAUPUMO

Kalbasi dvi bičiulės.

- Mano vyras paėmė iš taupomosios kaso visus pinigus, kuriuos sutalpė mano sūnus...

- Ar gi taip jis galėjo padaryti, - nustebo bičiulė.

- Tikrai taip. Ir sivaizduoju, paėmė kaip tiksliai tada, kai jau buvo sutalpyta mano numatytai naujai skrybėlaitelė...

DEJA, JAU LABAI PAVĖLUOTAS UŽRAŠAS

Žmogus, eidamas gatvę pamatė įspėjimo užrašą: Dėmesio! Pavojus!

- Kaip galima. Šioje vietoje aš susipažinau su mergaite, kuri tapo mano žmona, bet tada šito įspėjimo mo nebuvo...

TAI BENT NURAMINO

Restorane, nepatenkintas gautu maistu, klientas sakė patarnautojui:

- Šitas maistas sugedęs...

- Tai visai nesvarbu, - atsakė restorano patarnautojas, - greta yra gydytojas, priešais vaistinė, o už kampe laidotuvių biuras...

EKONOMIŠKA ŽMONA

Kalbasi du bičiuliai.

- Ar tavo žmona ekonomišką?

- Kai kada. Pavyzdžiui ji, minėdama savo šešiasdešimties metų sukaktuves, ant sukaktuvinio torto tepastatė tiksliai keturiasdešimt žvakučių...

TEISME

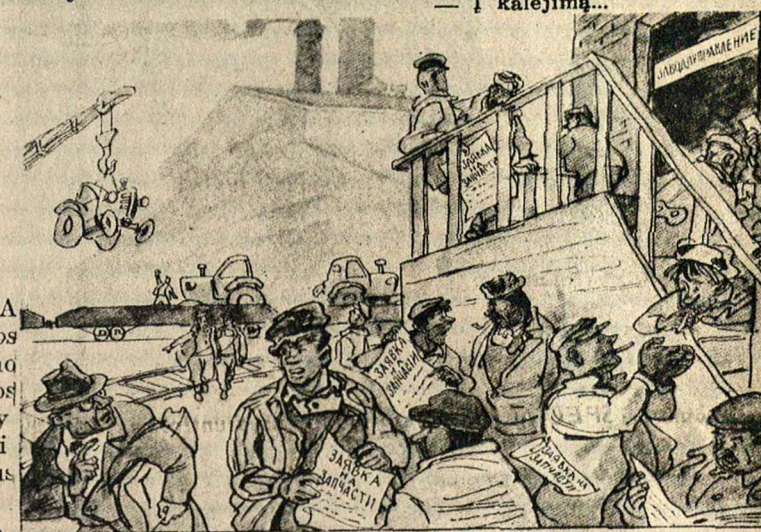
Teisėjas apklausinėja nusikaltėlį; žinodamas, kad jis yra tikintis. Norėdamas jį paveikti klausia:

- Džimi, jei meluosi, kur eisi?

- Į pragarą.

- O jei sakysi teisybę?

- Į kalėjimą...

— Пахнет пором, а вы здесь торчите! Потому и торчим, что пахнет пором! — Laikas dirvas arti, o jūs čia stovosite, - sako direkt. — Todėl ir stovysite, kad reikia arti, - jam atsako. Taip "Krokodil" aiškina kolūkiečių laikyseną.

SVETLANA ALLILUJEVA IR JOS

5.

Laiškai bičiuliui

Kai mes patys žinome Staliną labai gerai ir kai tą žinojimą ypač paryškino Chruščiovas kompartijos suvažiavime, išminėdamas kai čia Sovietų Rusijoje išdujytus žmones, - labai įdomiai skamba Svetlanos Allilujevos pasisakymas: "...visi tarnai iki paskutinių savo dienų bus išsitikinę, kad visame pasaulyje nebuvo žmogaus geresnio, kaip mano tėvas. Ir neįtikinsiu jį nieku ir niekad."

Toliau ji vėl pasakoja apie mirusį: "Vėlai vakare, - arba, dar tiksliau, jau paryčiu, - atvažiavo išvežti kūno padaryti skrodimą. Dabar mane pradėjo krėsti kažkoks nerviškas drebulys. - na, kad nors viena ašara, kad nos galėčiau pravirkti. Ne, tiksliai drebulys krečia. Atnešė neštuvus, padėjo ant jų kūną. Pirmą kartą aš pamačiau tėvą nuogą, - gražus kūnas, visai nesukritęs ne pasenusio kūnas. Ir mane užvaldė, peiliu dūrė į širdį keistas skausmas - ir aš pajutau, ir supratau, ką reiškia būti "kūnas iš kūno". Ir supratau aš, kad nustojo gyventi ir kvėpuoti kūnas, kurio man dovanota gyvybė, ir dar gyvenis ir gyvenis šiame pasaulyje.

Viso šito negalima suprasti, kol nepamatai savo akimis gimdytojo mirties. Ir kad suprastume bendrai, kas yra mirtis, reikia, kad nors kartą ją pamatytum, pamatytum, kaip "siela nusikrenda", ir pasilieka trūnijantis kūnas. Visa tai aš ne tai, kad būčiau supratusi tada, bet pajaučiau, visa tai praėjo per mano širdį, paliekant pėdsakus.

Ir kūną išvežė. Iki pat durų privažiavo baltas automobilis, visi išėjo. Kepuresnusiems ir tie, kurie stovėjo lauke, prie gonkų. Aš stovėjau duryse, kažkas man pečius apgaubė paltu. Mane visą krėtė drebulys. Kažkas mane apėmė per pečius, tai buvo pasirodo Bulgainis. Mašina užtrenkė duris ir išvažiavo. Pagaliau aš veidu išibedžiau Bulgainiui ir pravirkau. Jis taip gi verkė ir glostė mano galvą. Visi kurį laiką dar durtėse pastovėjo, paskui pradėjo skirtytis.

Aš nuėjau į tarnybinį priestatą, ilgą koridorių sujungtu su vasarnamiu. Koridorių nešdavo maistą iš virtuvės. Visi, kas liko, čia susirinko, - medseserys, tarnai, apsauga. Visi sėdėjo valgomajame, dideliame kambaryje su bufetu ir radijo priimtuvu. Jis svarstė, kas ir kaip atsitiko. Buvo jau apie keturvalandį ryto. ... Visi kažkaip nesąmoningai laukė šeštos valandos ryto, kada per radiją išgirs žinią, kurią mes jau žinojome. Bet visiems reikėjo žinią išgirsti, lyg jie dar negalėjo įtikėti tuo, ką patys matė. Ir štai pagaliau šešta valanda ryto. Ir lė-

tas Levitano, ar į jo panašus balsas pranešė, kaip ir visada kažką svarbaus praneša. Ir čia visi suprato: taip, tai teisybė, tās atsitiko. Ir visi vėl pravirko. Aš gi bloviau, ir man buvo gera, kad aš ne viena, ir kad visi šitie žmonės supranta, kas įvyko, ir verčia drauge su manimi.

Čia viskas buvo nederbtina. Visi žinojo vienas kitą daugelį metų. Visi žinojo ir mane, ir tą, kad aš buvau bloga duklė, ir tą, kad tėvas buvo blogas tėvas, ir tą, kad tėvas vis dėlto mane mylėjo, o aš jį mylėjau.

Niekas čia jo neleikė nei dievu, nei viršžmogiui, nei genijui, nei piktadariui, - jį mylėjo ir gėrbė už paprasčiausias žmoniškąs savybes, apie kurias tarnai sprendžia visada neklystamai!

- o - o - o -

Svetlana Allilujeva savo laiškuose šokinėja nuo įvykio prie įvykio, nesilaikydama nuoseklumo. Ji pradeda dabar pasakoti apie motiną. Bet prisimena tėvą. ... "Nuo tų dienų praėjo jau dešimt metų, - tai nemažai mūsų audringam, virš-greitybiniam laikui. Nuo to laiko aš nebuvau daugiau niūriame Kuncevo vasarnamyje, aš nevaikščioju į Kremlį. Niekas manęs ten netraukia. Tėvas nemėgo daiktų, jo gyvenimas buvo puritoniškas, jis savęs nereikšė daiktais, ir likusieji namai, kambariai, butai jo neišraiškauja."

Aš mėgstu prisiminti tiksliai namus, kuriuose gyveno motina, mūsų pirmąjį butą, kuriame gyveno mama Kremluje, vasarnamį "Zubalovo" ties Usovu, kur viskas buvo pažymėta motinos ranka.

Praėjo dešimt metų. Mano gyvenime mažai kas pakito. Aš, kaip ir anksčiau, egzistuoju tėvo šešėlyje. Kaip ir prie jo, mano ir mano vaikų gyvenimas palyginamai aprūpintas. Nepakito ir kitkas: dėmesys vienu, neapykanta kitų, žingeidumas visų be išimties, nepasitenkinimas ir sukrėtimai užtarnauti ir ne užtarnauti, pareiškimai ištikimybės, - visa tai mane spaudžia iš visų pusių, kaip ir tėvai esant gyvam. Iš šitų rėmų man nėra kaip išsprukti. Jo nėra, bet jo šešėlis vis dar ant mūsų tebestovi, ir labai dažnai pradeda mums diktuoti, ir labai dažnai mes pradėdame veikti pagal jo nurodymus!..

Labai įdomiai, nuklydusi nuo savo temos, Svetlana pasakoja apie Sovietinės Rusijos jaunimą, su kuriuo sovietinė diktatūra dabar turi daug bėdų: daro jai teismus, sodina į kalėjimus, siunčia į prievartinio darbo lagerius, o jaunimas, žinoma - intelektualinis jaunimas - nieko nežiūri ir vis veržliau reikalauja laisvės visam plačiam gyvenimui. Tai kažkoks panašumas į mūsų tremtinių bei emigrantų gyvenimo reiškinius. Apie tuos naujus sovietinio gyvenimo reiškinius dabar, 50-ties metų bolševikinės diktatūros progą, pasisakė panašiai ir tų smurtininkų nuverstasis ministeris pirmininkas Aleksandras Kerenskis, li, - papasakosiu, kaip palaipsniui toks gyvenimas susiklostė, kuriam dabar yra jau 86 metai. Jis taip pat teigė, kad Rusijoje vyksta laisvės reikalavimų procesas. O Svetlana taip rašo:

"O aplinkui gyvenimas verda. Jau išaugo visa nauja kartą, kuriai neegzistuoja vardas "Stalin", kaip neegzistuoja ir daugelis kas, susieta su tuo vardu - nei gera, nei bloga. Ši karta atneš kažkokį mums nežinomą gyvenimą, - pažūrėsim, koks jis bus. Žmonėms norisi laimės, egoistinės laimės, ryškių spalvų, garsų, fejerverkų, aistrų, - norisi ne tiksliai šito, aš žinau: norisi kultūros, žinojimo; norisi, kad gyvenimas taptų europietišku pagaliau ir Rusijoje; norisi kalbėti visomis pasaulio kalbomis; norisi pamatyti visas pasaulio sritis, troškulingai, greičiau, greičiau! Norisi komforto, gražių baldų ir apsirengimo, vieton skrynių ir vatnukų. Norisi perimti viską iš užsienių - apsirengimą, teorijas, meną, filosofines kryptis, šukuosenas, viską, - be pasigailėjimo atmetant savo pačių atsiekimus, savo rusiškąją tradiciją. Ar gi visa tai pasmerksi, kai visa tai taip natūralu po daugelio puritoniškumo metų ir pasninko, užsidarymo ir atsitvėrimo nuo viso pasaulio?..."

Kaip matome Svetlana nuklysta nuo savo temos ir pradeda pasakoti apie save: "Ne, ne man visa tai smerkti. Net jeigu aš pati svetima abstrakcionizmui, tai vis dėlto aš suprantu, kodėl šis menas užvaldo ne kvailių žmonių protus, o ne tiksliai be-megenių jaunuolių/ ir ne man su juo ginčytis. Ir aš nesiginčysiu, - aš žinau, kad šitie žmonės gyviau jaučia dabartį ir atėitį. Kodėl jiems trukdyti galvoti taip, kaip jie nori? Visai ne tas bausis; bausis ne tie nekulti pomėgiai. Baisus obskurantizmas, nemokšiškas, kuris nieko nežino, nieku nesidomi, nei senu, nei nauju, nei savu, nei užsieniniu. Baisus nekultūringumas, kuris mano, kad šiai dienai jau viskas atsiekta, ir jei jau penkis kartus bus daugiau ketaus, triskart daugiau kiaušinių ir keturis kartus daugiau pieno, - tai štai, iš tikrųjų, ir bus tas rojus žemėje, apie kurį svajoja šis nesupratingasis žmogus!..

Toliau Svetlana kreipiasi į savo Bičiulį, kuriam jis šiuos laiškus rašo: "Dovanok, kad nuklydau į šalį... Visa tai nuėjo iš tos minties, kad paskutiniiais dešimt metų mano gyvenimas mažai pakito. Aš visą laiką tą tiksliai ir darau, kad prisipyrusiu virškinu praėjusius įvykius ir bandau juos suprasti. Iš tikrųjų nuo to galima tiksliai atbukti. Ar ne tuo gi buvo užsiėmęs Hamletas ir už tai savęs neapkentė?

Mano keistas, neprasmingas gyvenimas tebesitęsia. Aš gyvenu kaip ir prieš dešimtį metų - išoriškai vienu gyvenimu, vidujiniškai - visai kitu. Išoriškai tai aprūpintas gyvenimas kažkur prie valdžios viršūnėlių ir mitybėlių, o vidujiniškai - kaip seniau /ir dar stipriau, kaip anksčiau/ visiškai atsisakymas žodžių ir raidės. Kai aš tau, - Svetlana kreipiasi į savo Bičiulį, - papasakosiu, kaip palaipsniui toks gyvenimas susiklostė, tu pamatysi, kad kitaip negalėjo būti, nei anksčiau, nei dabar.

Daugiau bus.

Mūsų bankas "Litas"

Aš esu vienas iš tų, kurie dėsė, abejojo, dėl banko "Litas".

Maždaug prieš šešis mėnesius su dideliu atsargumu, su neperdidele suma atidariau savo sąskaitą ir tapau savo banko šerinku.

Dabar, būdamas nariu, noriu pasisakyti, ką aš radau "Lito" ir ką praradau neįstodamas anksčiau.

1. Pirkau namą ir paskolą paėmiau kitur, tai darydamas permokau 0,5% palūkanų per metus ir turiu pirkti atskirai morkių insurance. Lite visa tą bučiau sutaupęs, bet jau pervėlu, nes turiu 3 metus mokėti tik procentus.

2. Tikrai nustebau banko pasiūlyta atdara vienu metų paskola iki 2000 dolerių. Apie tą paskolą norėčiau daugiau pasisakyti, nes tikrai daug žmonių apie tai mažai girdėjo. Atvirą paskolą galima vartoti įvairiais būdais. Pv., jeigu išrašai čekį \$ 650 ir sąskaitoje yra tik

\$ 500, tai nieko nedelsiant trūkstanti suma pervedama į paskolą. Atmokėjimo laikas susitarant su banko vedėju nario patogumui.

3. Kita sąskaita yra taupymo arba šėrų sąskaita, kurią galima pajudinti tik metų gale, bet jeigu pv. sąskaitoje turi \$ 1000, tai gali pasiskolinti Lite tą sumą per 5 minutes, nepažeidžiant metinių dividendų už šėrus.

4. Banko apyvartos darymas "Litas" turi depozitų sąskaitą. "Lito" čeki ai atrodo labai gražiai, visur mielai iškeičiami, be jokių abejonių.

Tai gi, čia suminėju tik keletą patogumų, kuriuos dauguma mūsų tautiečių gerai žino, bet gal ir daugiau kur nors yra kaip ir aš pats, mažai galvojanti apie savo banką.

Esu tikras, daug kas galvoja, kad jeigu prašytų negautų, arba būtų nu- galvoja, kad jeigu prašy-

tų negautų, arba būtų nu- stumtas į nepatogią skolininko vietą. Aš pastebėjau, viskas eina labai sąžiningai, bei su paslapties išlaikymu. Mėginti visuo- met galima. Klausyti - neklysi.

Tuos kelius žodžius rašau apie savo banką, ne kaip autoritetas, bet kaip paprastas narys. Dabar jaučiuos, kad ir aš nors mažą dalimi galiu prisidėti prie savo garbingo banko. **Leonas Gureckas.**

"LITAS" \$ 2,096.591
Praeito mėnesio gale "Litas" pasiekė \$ 2,096,591, taigi nuo pradžios metų paaugo \$ 278,000. Narių skaičius padidėjo nuo 1,232 iki 1,328. Paskolos pakilo nuo \$ 1,647,880 iki \$ 1,923,967. Šėrų kapitalas paaugo nuo \$ 1,234,433 iki \$ 1,403,550, o depozitai nuo \$ 543,433 iki \$ 591,470. Šių metų pelnas \$ 63,306.

Daugelis "Lito" narių vis dar nesirūpina naudoti "Lito" čekiais ir savo kasdieninę apyvartą tebevykdo per kitus bankus. Tuo būdu didelės mūsų narių pinigų sumos tenka kitiems bankams, ir tai beveik be jokių palūkanų, kadangi už tokias sąskaitas palūkanos skaičiuojamos nuo trijų mėnesių mažiausios sumos. Tuo tarpu "Lito" čekiai eina per tą patį "Clearing House" ir niekunėra blogesni už kitų bankų čekius. "Litas" už čekius skaito tik po 10 ct., o kiti bankai po 20 ct. Be to,

Gruodžio 2-3 dienomis Hamiltono lietuvių teatras "Aukuras" viešės Montrealyje ir čia pastatys J. Griniaus dramą "Gulbės Giesmė". Čia matome to pastatymo režisore ir aktorę E. Dauguvytę-Kudabienę, dešiniau dailininką A. Trumpicką, rolėse D. Prunskytę /Kotrina Habsburgaitė/ ir R. Kontenį /Mikalojaus Radvilo Juodojo rolėje/. Kiti aktoriai bus parodyti sekančiuose Nepriklausomos Lietuvos numeruose.

Montrealis po 35 metų

Per 35 metus įvykusieji pakitimai mus labai nustebino. 1929 metais pirmą kartą iškėlus koją Kanados žemėje, Montrealis tada atrodė gan didelis miestas. Tais laikais buvo nepilnai vienas milijonas gyventojų. Teko pagyventi Montrealyje apie 3 metus ir susigyventi su miesto aplinkuma. Čia jau radome gan gražų skaičių lietuvių, nemažai organizacijų, bažnyčių. Vytauto klubą su nuosavais namais, ir mūsų nustebimui, lietuvišką mokyklą. Tai gi malonu buvo pasijusti tautiečių tarpe. Pagelbstint lietuviams, pir-

mos dienos svetimame krašte buvo lengvesnės. Antrą kartą teko būti Montrealyje 1949 metais, atstovauti Manitobos lietuvių skandalingame suvažiavime, kur jauni, tik atvažiavę iš Vokietijos stovyklų lietuviai ieškojo kažko nepaprasto, nesutikdami su anksčiau čia gyvenančiais, ir kai kuriais savo kolegomis. Tais metais Montrealis dar rodė savo senesnę veidą. Bet šiemet Montrealis jau nebe tas miestas. Skaito 2,5 milijono gyventojų. Kur anksčiau buvo miškai ir ūkiai, šian dien gražiausia miesto

dalys, su plačiomis gatvėmis, aukštais namais ir daugeliu miesto patogumų, požeminiu susisiekimu (metro). Sakoma - vienas iš geriausių pasaulyje. Iš tikrųjų yra kuom stebėtis. Keletas naujų tiltų per šv. Lauryną ir kitas miestas supančias ar kertančias upes.

Viduryje plačiosios upės išdygusios ar išaugusios salos, kur įsikūrę pasaulyje pagarsėjusi Expo 67 (pasaulinė paroda), kur žmonės parodė atsiekimus, laisvos Afrikos ir Azijos tautos, ir kaip liūdina galvas nulenkę vaikai - to tų tautų žmonės, kurie nesuranda savo kraštų paviljonų, jų tarpe ir mes lietuviai. Nukelta į 6 psl.

A.B.C.

SIUNTINIŲ
AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.
Montreal 18, P.Q.
Tel. VI 4-9098.

• ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgaliota priimti siuntinius ir legaliai išrinkti maito mokėstį.

• ABC aptarnauja LIETUVIUS klientus Montrealyje, kurių turi pilną pasitenkinimą per praėjusius 13-ka metų

• ABC turi didelį pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, kurių yra aukščiausia kokybė - žemiausia kaina!!!

• ABC dabar turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams:

UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA)

100 sv. cukraus .... \$ 15.50 Šitos kainos įskaitant: produktus,
100 sv. miltų ..... \$ 21.50 muitą, persiuntimo mokėstį ir t.t.
100 sv. ryžių ..... \$ 25.00 Jūs nemokėsite nė vieno cento
20 sv. taukų ..... \$ 12.70 daugiau!

10% nuolaida Jūs gausite ant autos, motociklo, radio ir t.t. (tik iki Kalėdų švenčių)

Užkite į ABC dabar ir padarykite užsakymus, tai išvengsite kalėdiško skubėjimo.

ABC patarnavimas - 100% pasitenkinimas!

Johan Tiedman Reg'd

DIRBU VISŲ RŪŠIŲ BALDUS
PAGAL UŽSAKYMUS

1092 Clark Street /prie Dorchester/. Montreal, P.Q.
TEL: 861-3032,
vakare - 254-6898. /Kalbame lietuviškai/.

Universal Cleaners & Tailors

- Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius.
- Siuvu naujus pagal užsakymus vyriškus paltus, kostiumus ir kelnės.
- Aukštos kokybės medžiagos.

239 FOURTH AVENUE B. KIRSTUKAS Tel. 769-2941
(at Wellington St.)

Baltica Investment Corp

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966-44 Ave. Rm. 4,
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.
Už indėlius mokame 8% dividendo.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVES KABITAI.
IR KITI ĮVAIRIOS MEDŽIO DIRBINIAI

K. KLAUSAS ir J. ŠIAUCIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)
Tel.: garžo 368-0500
namų 368-4203

CENTRAL FUEL OIL LTD.

3865 A Beaubien E. Montreal.
Repr. J. Blauzdžiūnas.

- Namų šildymui alyva - žemiausios kainos lietuviams
- Yeltui krosnių valymas ir taisymas.
- Greita tarnyba dienų ir naktį.

Tel: Res. 254-4678; Off. 721-4535.

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

Baby needs - Cosmetics - Articles pour bébés - Cosmétiques
Livraison gratuite 7 jours par semaine - Free delivery 7 days a week
Naujagimiams reikmenys - Kosmetika - Pristatymas visas 7 d. savaitėje
BOOKS - LIVRES
SPAUSDINIAI

7581 CENTRALE, coin - corner 2e AVENUE 365 0770 LASALLE

79 ir 81 St. Zotiue Street E.,
Montreal. Tel. CR 7-0051.

Jony's Photo Studio

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVES MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P.Q.

T. Laurinaitis

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117-6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI - LAMY, INC.

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Įsuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI LIETUVON KAUFMAN'S WOOLLENS & TEXTILES

WHOLESALE & RETAIL

4115 ST. LAWRENCE BLVD. MONTREAL, QUE.

TEL. VI-2-5319.

IŠ ČIA PASIŪSITE SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS PILNAI GARANTUOTOMIS

URMO KAINOMIS 30% 40% ŽEMIAU RINKOS KAINOS

- TURIME GERIAUSIOS ANGLIŠKOS VILNONĖS MEDŽIAGOS VYRIŠKIEMS IR MOTERIŠKIEMS KOSTIUMAMS, PALTAMS, SUNELEMS IR ŠILKINĖS - Brocade & Dainty MEDŽIAGOS.
- DIDŽIAUSI PASIRINKIMĄ KAŠMIRO, NAILONINTŲ IR ŠILKINIŲ SKARELIŲ, SVEDERIŲ IR VISA KITA ŠEIMOS REIKALAMS.
- TAIP PAT PRIMAME UŽSAKYMUS VYRIŠKIEMS KOSTIUMAMS - Made to measure - IŠ GERIAUSIŲ ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ. KAINA \$54.00 ir extra kelnės \$13.50.

SAVININKAS CH. KAUFMANAS, buvęs audinių fabriko "Litex" vedėjas Kaune. Laisvai kalba lietuviškai.

LaSalle Automobile Inc.

DODGE - CHRYSLER - VALIANT
CORONET - CAMIONS DODGE

President M.L. Daigneault

7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, P.Q.

Naujų: 366-7818
Naudotų: 366-5691

Jeigu keltatės į JAVĄ, apsigyvenkite amžinai žaliuojančioje ir šiltoje Kalifornijoje. Informacijas teikia ir padeda įsikurti.

JOHN KUTRA

911 WILSHIRE BLVD. 394-6817
SANTA MONICA, CALIF. 395-3358

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ -

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią su- traukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas at- rado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnė- jant skausmams įvykdo hemorijų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezul- tatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mė- nesų.

To buvo pasiekta naudojant gydo- mąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Pre- paration H" vardu. Prašykite viso se vaistinėse. Pinigai bus gražinti jei nebūsate patenkinti.

LAIKRODININKAS

ANTANAS ŽUKAS

1855 Wellington Street

Tel. WE 2-0644.

TAISAU IR PARDUODU

ŽEMOMIS KAINOMIS

LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 CHURCH Ave., VERDUN, MONTREAL.

TORONTO

TAUPLYKIRSKOLINKIS
PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
KAPITALAS SIEKIA TRIS MILIJONUS DOLERIŲ.
MOKAME:
4% už depositus
5% numatyta už šėrus
DUODAME:
Morgičius iš 6 1/2%
Asm. paskolas iš 7%
Asmenines paskolas duodame iki \$5,000.- ir morgičius valdžios nustatytą normą, 66% įkainuoto turto.
Visų narių gyvėbė apdrausta santaupy dydyje, bet nedaugiau \$2,000.- Asmeninės paskolos, mirties atveju, apdraustos iki \$5,000.-
Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenąs Kanadoje.
Kasos valandos: Kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val.30 min. iki 8 val.30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
Būstinė: Lietuvių Namai - 1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont. o Telefonas LE 2-8723.

SVEIKATOS KLINIKA—Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas
Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydymėlis židiniai ir psichologinė terapija.
B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.
460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

Reportažas iš Toronto

PASIKALBĖJIMAS METRO TRAUKINYJE

Du vyrai kalbasi apie spaudoje vis daugiau keliamą, vis daugiau užnuodijamo oro problemą. Anot laikraščių ir įvairių miesto pareigūnų nuomėnės, jeigu tuojau nebus kas nors daroma pravalyt fabrikų dūmais ir automobilių teršiamą orą, po 10 metų Toronte nebus įmanoma gyventi.

Apvalaus, raudono veido vyras sakosi skaitęs spaudoje, kad ir dabar, dėl tos priežasties žmonės pradeda keltis iš miesto. Padėtis esanti ypatingai kritiška daugiau sukoncentruotų fabrikų rajonuose. Ten esą pasirodė ir savotiškos ligos simptomai. Vienas parlamentaras daktaras viešai pareiškė, kad pastaruoju laiku jo pacientų tarpe toji liga perviršijusi 20%.

Skrýbelėtas vyras klauso savo bendrakeleivio išvedžiojimus ir stebisi, kad viskas čia taip atvirai kalbama, tiek daug apie tai rašoma. Nesibijoma sukelti net gyventojų panikos. Čia žmonės esą taip informuojami, jie nori viską žinoti net iki paskutinių, kartais ir ne būtinų detalių.

Raudonskrūstis vyras, įsiterpdamas sako, kad ir mes negalime skustis sava, lietuviška informacija. Jam ypatingai patinka Elta su savo atstovais didesniuose pasaulio centruose ir jų pranešimais. Jų išsamiai paruošiama, kartkartėmis tiekama informacija dažniausiai liečia mūsų pavergtą kraštą ir mūsų pačių gyvybinius reikalus. Ta proga tenka pasigerėti ir mūsų spauda, kuri, įsijungusi į vietinio gyvenimo pulsą, nevengia spausdinti tiesaus žodžio. Grįžtant prie Eltos, raudonskrūstis vyras tiesiog negalės atsigerėti, kokių kruopštumu informacijos tarnyba kaupianti žinias. Jis čia turįs omenį nesenai paskelbtą Lietuvos valstybės gimimo datą. Išbandžiusi visus galimybių šaltinius, pasitelkus net Vliką ir P.L.B., Elta kreipėsi į Lituanistikos Instituto istorijos skyrių prašydama nustatyti Lietuvos valstybės pradinę datą.

Po ilgesnių tyrimų ir

NOTARAS

ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
Bendradarbis V.S. Mastis, L.L.D.

Namų, farmų ar bet kurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų su darymas, mortgiciniai, sutartys, testamentai ir visi kiti teisiniai reikalai.

408 RONCESVALLES AVE.,

TORONTO...
Margio valstijos II aukštas.
Tel: Įstaigos LE 7-1708,
Namų CR 9-6166.

ieškojimų Vatikano archyvuose pageidaujama žinia buvo išskalkuluota preciziniu tikslumu, nurodanti 1251m. liepos mėn. 17 d.

Skrýbelėtas vyras klausia savo bendro aiškinimo ir, nam ir, anam baigus, prisipažįsta irgi skaitęs tą informaciją. Tik tokiu skirtumu, kad toji žinia jam padarėsi kiek kitokį įspūdį. Viena, kas jam sukėlė įtarimą, kad toji ži-

kėlė įtarimą informacijos tikrumu, tai, kad Elta šį kartą pilnai nepasirašė po patiekta žinia. Ir pats klausimo išstudijavimas jam pasirodė gan keistas. Jis pakartotinai skaitęs tą studiją ir ten negalėjęs užgriebti tikrojo valstybės, kaip tokių, suvereniteto. Tokio valstybės savarankiškumo, kuriame ji būtų egzistavusi be jokios pagalbos. Pagal ten patiektus duomenis matosi, kad Lietuvos valstybės užuomazga tenka laikyti tik popiežiui Inocentui IV paskyrus globėjais Saremos ir Kuršo vyskopus su kalavijuočių legionais. Tokioje tyrimų išvadoje, žiūrint į tą istorinę detalę iš logiškesnio taško, reikia daleisti, kad ateityje ir Vasario 16 nebus užskaityta kaip mūsų nepriklausomybės data, nes tuomet mes neturėsime jokių globėjų. Ypač jeigu po ilgesnio laikotarpio istorikai susidomės mūsų tauta ir, tesinaudodami tik Maskvos šaltiniais, bus priversti nukelti tikrąją nepriklausomybės datą 20 metų vėliau. O jeigu tarp pageltusių archyvo popierių bus išimaisi kokia senyva nuotrauka, rodanti kaip Lietuvos liaudis su gelėmis pasitiko raudonuosius globė-

TORONTO ŠAULIŲ V.PUTVIO KUOPOS TRADICINIS

VAKARAS-BALIUS

ĮVYKS Š.M. LAPKRIČIO 25 D. 6:30 VAL. VAKARO ŠV. JONO PARAPIJOS SALĖJE.

PROGRAMA: PRIE LINKSMOS MUZIKOS ŠOKIAI, LOTFRIJA, NEMOKAMI UŽKANDŽIAI SU KAVA, TURTINGAS BUFETAS. TRUMPA LINKSMA PROGRAMA.

Įėjimas \$ 2.-

Valdyba.

SKAUTŲ VAKARAS šeštadienį turėjo nemažą pasisekimą. Pilnutėlėje salėje, šalia torontiečių, buvo matyti daug ir iš toliau atvykusių svečių. Sutikus iš Ottawos atvykusius pp. Ališauskus ir norint aplaistyti jų sėkmingą kelionę iš sostinės, paaiškėjo, kad bufete begalima gauti tik užkandžių. Ir tai palyginti dar buvo ankstyvas laikas.

Vienas iš Bazarų vertingiausių laimikių, p. Jankutės keptas tortas "Napoleonas" atiteko p. Pranckūnienei.

Vakaro nuotaika kiek pasitaisė dviejų stalų dalyviams persikėlus į pp. Zaleskių rezidenciją. Čia visur matomos gėlės, jų puokštės, puošnios, savaimingų spalvų rožės, netikėta staigmena atidengė, kad Teresė ir Zigmas Zaleskiai švenčia savo 20 metų vedybinę sukaktį. Po tradicinio "Ilgiausių metų", buvo aptarta Naujų Metų sutikimo galimybė.

Vyrams pageidaujant tokią progą, privatus pobūvio aplinkybėse kuo nors ypatingiau pasirodyti, ponios pradėjo varžėsi savo kuklume. Tik vėliau, aplyginę nuomonių skirtumus jos sutiko į N. Metų iškilnių aprangą įnešti kai kurias, prieš porą metų populiarėjusios mados formas. Tik tokiu skirtumu, kad kuklesnei viršutinės dalies proporcijai išlaikyti, balinės sukniš būtų normalaus, žemę siekiančio ilgio.

Dar kartą ačiū visiems ir visoms.
Povilas ir Julė Lionkevičiai.
SLA ATSIŪLEKA NUO GYVENIMO /atkelta iš 3 ps./ to turėtų priimti protinę sveiką kritiką, ją apsvačius, pritaikinti prie gyvenimo.

Mūsų Susivienijimui reikėtų atjaunėti, eiti su gyvenimu norint dar gyventi. Ne gyvenimas taisykosi prie organizacijos, bet organizacijos turi taisykintis prie gyvenimo. Mūsų SLA konstitucija narių parašyta prie to laiko gyvenimo ir ji laiko nuo laiko reikia keisti, atsižvelgiant į to laiko gyvenimo reikalavimus.

Lietuvių Rymo Katalikų ir Susivienijimui Lietuvių Amerikoje organizacijų narių spaudoje pasisakymai apie abiejų susivienijimų sujungimų reikalą yra rimtas, remtinas ir svarstytinas reikalas. Ar negeriau būtų abiejų Susivienijimų valdyboms susitarus gera valia, be valdžios atstovų nurodymų susijungti nelaukiant, kada valdžios atstovai įsakyta tai padaryti pagal jų padiktotas sąlygas.

Mūsų Susivienijimo nariams skelbiama brolybė, vienybė, turi būti ne tušti žodžiai, bet nuosirdžiai taikomi gyvenimui, nežiūrint politinių, religinių įsitikinimų, kada mes lietuvių ir šį kraštą esam atvykę, ar čia gimę ir auge, visi galėtumėm tilpti į vieną lietuvišką susivienijimą. Juk tik vienybėje - galybė.

Kas tiko ir buvo naujūnė mums lietuviams prieš 50 metų, tas šandien netinka. Būtų laikas apie tai pagalvoti ir sveikai bešališkai pasvarstyti.

SLA narys.
JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS
Atvaizdai rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sualiko plaukų slinkimą, grąžina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS. 100 proc. garantuoti. JIB 8 unc. 16-kai savačių \$5.50 arba COD. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite TUO-JAU JIB laboratorijos atstovybės Kanadoje adresu: P. Januška, 1033 Bruce Ave, Windsor, Ont.

S. Pranckūnas

Toronto šeštadieninės mokyklos 1962/1963 mokslo metų taryba /iš kairės/: Priskėlimo parap. klebonas T. Placidas Barius, OFM, Šv. Jono Krikšt. parap. klebonas kun. P. Ažubalis, KLB apyl. pirm. J.R. Simanavičius; antrojo eilės-mokyklos vedėjas J. Andriulis, b.mok. ved. J. Gustainis ir T-vų k-to pirm. J. Petrauskas.

SAULT ST. MARIE, KANADOS SOSTINĖ OTTAWA

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

Sėkmingas mūsų kolonijos rangovas tautietis Viktoras Staškūnas visai nesenai nusipirko motelį "Sunset Inn" ir 9 vasarą namius Bachavanoje, apie 40 mylių į šiaurę nuo čia pakeliui į Wawą prie 17-tojos plento. Visa 17 akrų nuosavybė yra paskendusi gražioje miškelyje ir prie Bačaravos upės ir Superior ežero įlankos. Žuvavimui, medžiojimui ir maudymuisi yra puikiausios sąlygos. Išnuomuojami laiveliai ir motorėliai, o norint parūpinti ir vadovai. Susisiekimas galimas automobiliu, traukiniu, laivu ar lėktuvu. Kainos yra labai prielaimos, tik visa bėda, kad vasarotojai nori rezervuoti sau vietas liepos ir rugpjūčio mėnesiams turi pasiskubinti, nes ligi Kalėdų paprastai visos vietos yra užpildytos.

Norintieji gauti platesnę informaciją prašoma rašyti vasarvietės vedėjai: Mrs. V. Švarlys, Sunset Inn, Batchawana P.O., Ontario, Canada.

KITOS NAUJENOS

Iš Toronto pranešime sakoma, kad Kanados Lietuvių Fondo statutas (čarteris) yra patvirtintas federalinėje finansų ministerijoje, o už savo įnašus visi KLF nariai gaus pakvitavimus, kurie tinka mi užpildant pajamų mokesčių blankus. Visi KLF nariai prašomi siųsti į Torontą p.p. Leiliui (325 Seaton St., Toronto 2, Ont) savo mažas fotografijas (2 x 2,5 colio), kurios bus reikalingos sudaromam visų KLF fondo narių albumui. Primenama, kad šio-

ginių įsitikinimų, kada mes lietuvių ir šį kraštą esam atvykę, ar čia gimę ir auge, visi galėtumėm tilpti į vieną lietuvišką susivienijimą. Juk tik vienybėje - galybė.

Kas tiko ir buvo naujūnė mums lietuviams prieš 50 metų, tas šandien netinka. Būtų laikas apie tai pagalvoti ir sveikai bešališkai pasvarstyti.

J. G.

SLA narys.

ARTIMIAUSIOJI LIETUVIŠKOJI SUEIGA įvyks lapkričio 26 d. sekmadienį. Tai bus lietuviškos pamaldos lapkričio 23 d. - paminėjimo proga. Pamaldos įvyks katedros žemutinėje koplyčioje. Pradžią 12 val.

FOLK ART TARYBOS ruošiamas festivalis, turėjęs įvykti lapkričio mėn. pradžioje, atkeltas į gruodžio 9 d. - šeštadienį. Įvyks jau kitoje vietoje, būtent Ottawa Technical High School salėje. Festivalio programoj dalyvauja ir lietuvių tautinių šokių grupė, vad. Nijolės Ščepanavičiūtės. Taryboje lietuvių atstovauja dr. Marija Ramūnienė.

KALĖDŲ EGLUTĖ Mūsų mažųjų šventė įvyksta gruodžio 10 d. sekmadienį arkiųskupijos rūmų salėje Parent ir

je kolonijoje KLF vajus dar nėra užbaigtas, nes yra tautiečių iš ankčiau pasižadėjusių įstoti į KLF su \$ 100.- įnašu, o savo pažado išpildymas yra grynas garbės reikalas. Mūsų kolonijos ilgus metus Tautos Fondo atstovas tautietis P. Gasperas vykdė metinę rinkliavą ir atrodė gana sėkmingai. Apgailėstautina, kad mūsų tarpe dar vis yra tautiečių, kurie nesupranta skirtumo tarpe Tautos Fondo ir Kanados Lietuvių Fondo. Ap. valdybos narys M. Pareigis rankioja iš tautiečių solidarumo mokesčius, o valdybos narė šalpos reikalams V. Motuzienė vykdo tautiečių tarpe rinkliavą šalpai.

Mūsų mieste jau kelios dienos žiema.
Korespondentas.

Korespondentas.

Guignės g-vių kampe. Programą atliks mūsų mažieji. Programos paruošimo prūsų p. Balzevičienė; talkina p. Dainys ir kiti.

● L. Fondo įgaliotinis kreipėsi raštu į vietos lietuvių, ragindamas daromas išlaidas siuntinėti kalėdinių sveikinimų vietoje - paaukoti tai L. F-ui. Paprašyti atsakyti iki lapkričio 19 d.
● Apylinkės valdyba numato šiais metais suruošti Naujųjų Metų sutikimą. Tariamasi dėl vietos.

APYLINKĖS V-BA pradėjo pasiruošimo darbų svarbiausiam Vasario 16 d. minėjimui.

1968-Lietuvos Laisvės Kovos metai turi suglaudinti mūsų gretas, sukelti pasiryžimą kiekvienam iš mūsų prisidėti savuoju darbu siekti to didžiojo tikslą-Laisvės mūsų Lietuvai.

Lietuviškųjų -veiksnių išieivijoje manifestas tebūna keldrodiu tai mūsų veiklai.

A. V.

RIMTOS DEMONSTRACIJOS

Lapkričio 7 d. čia įvyko jungtinio už geležinės uždangos esančių tautų atstovų sambūrio suruoštos prie Sovietų ambasados demonstracijos tikslu atkreipti laisvojo pasaulio o ypač Kanados, dėmesį į tuos pavojus, kurie grėsia jai, jei klastinga komunistinė propaganda nebus suprasta ir nebus jai užkirstas kelias. Tai pirmas tokio masto įvykis Ottawoj, susilaukęs didelio spaudos dėmesio ir diskusijų.

A. V.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas

Redaktorius Vytautas Pildušas.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., U.S.A.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

AR ŽINOTE KA RAŠO KELEIVIS?

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti peikia, bet visi mėgsta skaityti?

KEI EIVY žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijoj teisybės skelbti. Teisingomis žiniomis iš visur /jame daug žinių ir iš Kanados/, aiškiu ir atviru pasisakymu laikraštis per 65 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

KELEIVY rasite patarimų teisiniais ir kitais klausimais, gražių apsakymų, eilėraščių ir tt. Jis turi ir moterų skyrių.

METINĖ PRENUMERATA KANADOJ IR KITUR TIK \$5.00.

Jau galima gauti 1968 metų kalendorių, kainą \$1.00. Korespondenciją adresuoti: KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127, U.S.A.

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyve **TALKA**
21 Main St. E., Kamb. 203, Tel. 528-0511.

Darbo valandos:	Aukštis nuošimčiai už indėlius.
Pirm. 9:30 -- 5 val. p.p.	Prieinamos skolinimosi sąlygos.
Antr. 9:30 -- 5 val. p.p.	Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas.
Treč. 9:30 -- 5 val. p.p.	Pilnas čekių patarnavimas.
Ketv. 9:30 -- 5 val. p.p.	Užtikrintas indėlių saugumas.
Penkt. 9:30 -- 8 val. p.p.	Malonus lietuviškas patarnavimas
Šešt. 9:00 -- 1 val. p.p.	

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave. Pranciskonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

GERAS HAMILTONO LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ PASISAKYMAS

Lapkričio mėn. 5 d. įvyko Hamiltono lietuvių socialdemokratų skyriaus metinis narių susirinkimas.

Buvo apsvarstyti įvairūs skyriaus elnamieji reikalai, pasauliniai įvykiai ir visuomeniniai klausimai.

Skyriaus pirm. K. Lukoševičius susirinkusiems perskaitė pasiųstą Kanados NDP lyderiui T. Douglui protesto laišką ir gautą jį tą protesto laišką atsakymą.

Protesto laiške Hamiltono lietuviai socialdemokratai pareiškė, kad Kanados NDP užsienio politika yra visapusiškai nepriimtina ir jai nepriitaria, kad jis, T. Douglas, per daug pritaria komunistams, kas matyti iš jo kalbos, pasakytos Ottawoje spalio 21 d. prie parlamento rūmų jam dalyvaujant Canadians Protest But Peacefully demonstracijoje.

Tą demonstraciją suorganizavo tarptautinis komunizmas prieš Ameriką, prieš karą Vietnamė.

Protesto demonstraciją suorganizavo žinomi Amerikos komunistai: Arnold Johnson, Betina Apoteker, James Jacson ir Archie Brown. Ir tą komunistų protestą Kanados NDP lyderis T. Douglas parėmė.

T. Douglas jį mūsų protesto laišką atsakymą atsiuntė į antrą dieną. Jo atsakymas mus nepatenkino. Susirinkimas šį mūsų T. Douglui protesto laišką vienbalsiškai priėmė.

Toliau susirinkime buvo iškeltas klausimas dėl kultūrinio bendradarbiavimo su okupuota Lietuva. Diskusijos užtruko iki vėlaus vakaro. Tuo reikalingas nuodugnai išnagrinėta, persvarstyta ir vienbalsiškai prieita prie tokios nuomonės, kad toks bendradarbiavimas su okupuota Lietuva, kaip tai nori okupantas rusas su parsidavėliais, visiškai nepriimtinas. Okupantas siekia tokio bendradarbiavimo, kuris yra tik jiems naudingas. Okupantas keičia savo taktiką, bet tikslas lieka tas pats.

Okupantui rusų generalui Michailovui nepavyko per propagandinį burbulą "Tėvynės Balsą" ir "Gimtąjį Kraštą" mus suvilyti ir suskaldyti, tai griežėsi naujo metodo "Kultūrinio bendradarbiavimo". Mes skaitėme "Naujiene" Nr. 212 iš š. m. "Skandalingas kultūrinis bendradarbiavimas Montrealyje", kaip politrukas pravedė Montrealyje kul-

tūrinį bendradarbiavimą iškiliojo solistą V. Noreiką už tai, kad jis nukrypo nuo okupacinės rusų valdžios linijos. Tai matom, kokie yra jų kultūriniai bendradarbiavimai. Tokie bendradarbiavimai pasitarnauja tik rusams okupantams, jų propagandai ir medžiojimui dolerių.

Mes žinome, kad koncertų rengėjas J. Petrulis Vytauto Klubu pirmininkas iš Hamiltono išsivežė 600 dolerių, o kiek jis prisidienavo Montrealyje, Toronte, Windsore? Klausimas, kur tie visuomenės sunešti pinigai nuėjo? Ar J. Petrulis davė visuomenei atsiskaitomybę? Ar tik nuėjo tie mūsų doleriai Agitpropui prieš mus pačius propagandai?

Tai būkime atsargūs, žinokime, su kuo turime reikalą.

Susirinkime buvo vienbalsiškai nutarta ir pasižadėta būti vieningais, ypatingai dabar, kada rusas okupantas ir jo pakalikai nori mus suskaldyti.

Mūsų tarpe jau atsirado žmonių, kuriais mes negalime pasitikėti, - tai būkime atsargūs, būdėkime ir visi dirbkime brangios tėvynės labui, kad ji vėl būtų laisva.

Susirinkime buvo prašyti visi dalyvauti nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties šventėje.

Susirinkimui baigiantis buvo išrinkta sekančiai kadencijai valdyba, kuri palikta ta pati: pirm. K. Lukoševičius, sekr. V. Gerutis ir ižd. J. Stonkus.

Dalyvavęs susirinkime.

HAMILTONO BENDRUOMENĖS ŽINIOS

Bendruomenės valdyba šaukia visuotinį narių susirinkimą parapijos salėje gruodžio mėn. 3 d. 4 val. po pietų.

Susirinkimas skaitymas teisėtų 15-ka minučių po oficialaus susirinkimo atidarymo, nežiūrint dalyvaujančių skaičiaus.

Susirinkimui numatyta sekanti programa:

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Prezidiumo kvietimas.
3. Protokolo skaitymas.
4. Pranešimai: pirminko, iždininko, tautos fondo, šalpos fondo, revizijos komisijos.
5. Diskusijos dėl pranešimų.
6. Rinkiminės komisijos sudarymas (rinkimas).
7. Klausimai ir sumavimai.
8. Susirinkimo uždarymas.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ Bendr. valdyba ruošia visiems Jaunimo Centro salėje. Kadangi tai išpuola

RUOŠKIMĖS VISI Į TAUTOS FONDO PRIEŠADVENTINĮ.

SUBATVAKARĮ

KURIS ĮVYKSTA Š. M. GRUODŽIO 2 DIENĄ, ŠEŠTADIENĮ, JAUNIMO CENTRO SALĖJE, 48 DUNDURN STREET N.

- Vytauto Babecko muzika.
- Įvairių gėrimų ir šiltų užkandžių bufetas.
- Apdovanojimas laimingų porų šampanu ir lietuviškom plokštelėm.
- Vertingų fantų loterija, daug laimės staliukų ir kitokios įvairenybės padarys šitą priešadventinį pasilinksminimą ilgai prisimintiną visiems.

Pradžią - 7 valandą vakaro. Įėjimas - 2,50 dol.

Tautos Fondo Skyriaus Valdyba.

Klevelando "Grandinėlė" šoka Hamiltono Spaudos baliuje lapkričio 4 d. Jaunimo Centre. Dešinėje šoki stebi iškilioji 1967 metų Kanados lietuvaite iš Montrelio Nijolė Kazlauskaitė. Foto A. Juraičio.

KLB Hamiltono apyl. pirmininkas J. Krištolaitis įteikia knygą abiturientei N. Antanaitytei, toliau stovi abiturientės S. Šopytė, R. Skaistytė, V. Vaitonytė. Dešinėje Ateitininkų sendraugių pirm. J. Pleinsys, pristatęs abiturientus. Foto A. Juraičio.

sekmadienį, todėl specialiam leidimui gauti jau paduotas prašymas.

Bendruomenės nario mokesį už 1967 metus tuojau pradėdame rinkti. Jį galima sumokėti mūsų bankelyje, bet pasiaukojusių žmonių bus po tuos du dolerius renkama po namus.

VASARIO 16-TOSIOS iškilmingsniam minėjimui suruošti, numatyta sušaukti pasitarimas artimiausiu laiku visų organizacijų pirmininkų arba jų atstovų.

Bendruomenės valdyba. PERSITVARKĖS ŠALPOS FONDO KOMITETAS

Šiuo informuojama, kad KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyriaus komitetas yra persitvarkęs ir nuo š. m. rugsėjo 16 dienos naujai sudarytas ir veikia šios sudėties:

1. Z. Pulianauskas - pirm.
2. Dr. V. Kvedaras - vicepirm.
3. N. Gutauskienė - sekr.
4. J. Romikaitis - ižd.
5. St. Dalius - Vasario 16 gimnaz. šalpos reikalų vedėjas.
6. F. Rimkus - parengimų vadovas.
7. Z. Vainauskienė - protokolų sekretorė.
8. V. Pauliukienė ir
9. F. Kybartienė - rūbų siunt. reik. narės.

Ta proga prašoma vietos ir apylinkės liet. visuomenės paramos, kas bus paprašytas darbu, lėšomis ar apranga geres-

nei mūsų vargstančių tautiečių šalpai užtikrinti. Šiuo metu vyksta metinė lėšų rinkliava, todėl prašoma visų nuoširdžios aukos. Kiek kas galime, duokime visi.

Š. F. Informacija

KLEVELANDO "GRANDINĖLĖS" KONCERTAS

Hamiltono ateitininkų sendraugių suruoštas spaudos balius, kuris tapo jau tradicija, žmonių prisirinko pilnutėlė salė. Žmonės parodė susidomėjimą šiuo neeiliniu vakaru. Tačiau visiems daugiau ar mažiau rūpėjo pamatyti Klevelando tautinių šokių grupės "Grandinėlės" programą. Na, ji tikrai žiūrovų neapvylė. Viduryj salės žmonių apsupti Klevelando lietuviškasis jaunimas išpildė vieną gražiausių tautinių šokių programą. Čia viskas atrodė nauja, kitaip. Iš šokančių veržėsi jaunatviškas grakštumas bei žaismingumas. Šokiai py-nėsi vienas po kito, greitai ir tiksliai, naujom figūrom, naujais rūbiais, vieni šokėjai išsijungia, kiti išeina persirengti naujam šokiui. Mergaičių nuometai sukelia rimtį, o ramunių vainikėliai primena Lietuvos pievas. Piršlys persijuosęs tautiniais rankšluosčiais linksmino publiką. Klumpės, puskokinės ir trumpi sijonai su skarelėmis tikrai atrodė iš Lietuvos kaimo. Lietuviškais mo-

tyvais trumpų suknelių stilizacija ir ryškios spalvos pridavė gyvumo mūsų švelnių spalvų tautinių rūbų tarpe "Jaunimo žiasmo" šokyje. Čia tikrai buvo įvairu ir patrauklu. Šokius lydėjęs 5 asmenų orkestras pridavė tam tikro grožio šokiams. Publika negailėjo "katučių" "Grandinėlės" šokėjams, energingam jų vadovui L. Sagiui ir jo padėjėjams už šią neužmirštamą programą.

Ateitininkai sendraugiai atminimui įteikė medžio drožinį, o Hamiltono tautinių šokių grupė "Gyvataras" gėlių.

Po programos buvo abiturientai. KLB Hamiltono apylinkės pirm. J. Krištolaitis visus juos pasveikino ir įteikė po knygą prisiminimui Spaudos baltaus karalaitės išrinkta Danguolė Prunskutė. Praeitų metų spaudos karalaitė D. Latauskaitė perleido juostą, o iškilioji, 1967 metų Kanados lietuvaite, iš Montrelio, Nijolė Kazlauskaitė įteikė dovaną. Šilėlis.

WASHINGTONO KONFERENCIJA

spalio 21-22 d. turėjo keturis posėdžius: šeštadienį 10.30, 3 ir 8 val., sekmadienį - 2 va. p.p. Be to, dalyvaujančių organizacijų pirmininkai turėjo neformalų pasitarimą su laikraščių redaktorais. Konferencijos eiga va-

KALĖDINIAI SIUNTINIAI 1967 M.

Pradžiuginti ir paremti savo artimuosius Lietuvoje artėjančių Švenčių proga kiekvienas lengvai tai galime padaryti pasinaudojant BALTIC STORES patarnavimu ir pasiūnčiant jiems dovanų siuntinėli.

Siuntėjas gali pats sudaryti savo pageidaujama siuntinuką iš BALTIC STORES kainoraščio arba užsakyti jam patinkamą jau paruoštą siuntinį. Žemiau išvardiname kelis, kurie yra labai praktiški ir ten laukiami.

MISRUS SIUNTINYS 1967.

3 1/2 jardo geriausios rūšies angliškos vilnonės kostiuminės medžiagos,

3 jardai vilnonės medžiagos kostiumėliui arba vilnonei suknelei,

2 vyriški nailoniniai marškiniai arba dvi bliuskutės šilkinės arba terelino,

1 vyriškas arba moteriškas geros rūšies megstukas, 1 vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 2 p. vyriškų arba moteriškų vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 nailoninis itališkas vyriškas arba moteriškas lietpal-tis, 1 svaras saldinių ir 20 geriausių cigarečių. Su muitu ir persiuntimo išlaidomis šitas siuntinys kainuoja \$100.00.

MAISTO 1967.

3 sv. taukų, 1/2 sv. arbatos, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1/2 sv. kakavos, 2 sv. ryžių, 5 sv. geriausios rūšies miltų, 1 dėžutė nescafe, 1 sv. maišytų saldinių, 1 sv. razinkų, 1 sv. cukraus, 1/4 sv. pipirų ir 1/4 sv. lauro lapų. \$30.00.

MOTERIŠKAS K. 1967.

3 jardai vilnonės paltui medžiagos, 3 jardai vilnonės suknelei medžiagos, 1 vilnonis megstukas, 2 poros nailoninių arba vilnonių kojinių, 1 vilnonė gėlėta suknelė, 1 p. odinių pirštinių, 1 sv. maišytų saldinių. \$75.00.

P-3. Vilnonė medžiaga dėl dviejų paltų ir angliška vilnonė medžiaga dėl vyriško arba moteriško kostiumo. \$75.00.

V-3 10 jardų kostiuminės medžiagos dėl trijų kostiumų \$55.00.

Praktiški dalykai kuriuos galima pridėti į bet kurį siuntinį.

Itališki nailoniniai lietpalčiai \$11.00, Šveicariški 17 akmenų laikrodžiai \$27.00, Vilnonės skarelės \$4.00. Ilgo grojimo plokštelės.

BALTIC STORES LTD., (Z. JURAS)

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2. ENGLAND. TELEF. SHO 8734.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir greitas siuntinių pristatymas.

Hamiltono spaudos baliuje /iš kairės/: praeitų metų Spaudos baltaus karalaitė D. Latauskaitė, šiemt išrinktoji Spaudos baltaus karalaitė D. Prunskutė, iškilioji Kanados 1967 m. lietuvaite N. Kazlauskaitė ir stud. Martinkutė vedusi Spaudos baltaus karalaitės rinkimus lapkričio 4 d.. Nuotrauka A. Juraičio.

dovavęs prezidiumas buvo sudarytas iš visų penkių dalyvaujančių institucijų vyriausio rango pareigūnų. Sekretoriatas buvo sudarytas iš ALT, PLB ir Vliko atstovų. (T. Blinstrubas, M. Lenkauskienė, B. Nemickas).

Konferenciją pradėjo jos rengimo darbus vykdydusio Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, ją pasveikino Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajecas ir apie jos prasmę pareiškė pastabų ALT pirmininkas A. Rudis. Nutarimų komisijoje buvo J. K. Valiūnas, B. Nemickas, J. Girnius, P. Garšva, V. Šimaitis, E. Bartkus, V. Sidzikauskas, V. Vaitiekūnas, J. Staniškis, B. Nainys.

Pirmajame posėdyje (pirm. L. Šimutis) svarstyta Lietuvos valstybės atstatymo 50-mečio sukakties programa. Referentas V. Sidzikauskas,

koreferentai A. S. Bačkis, A. Budreckis, A. Rimkūnas, A. Rudis.

Antrajame (pirm. J. Bačiūnas) bendradarbiavimas Lietuvos laisvini-mo uždavinius vykdant. Referentas J. K. Valiūnas, koreferentai A. Nasvytis, J. Puzinas, A. Rudis, J. Žmuidzinas.

Trečiajame (pirm. V. Sidzikauskas) - laisvųjų lietuvių bendravimo su pavergtąja tauta problemos. Referentas V. Vaitiekūnas, koreferentai A. S. Bačkis, A. Nasvytis, A. Rudis.

Ketvirtajame (sekmadienio) posėdžiui pirmininkavo ir konferencijos manifestą priimti pateikė Vliko pirm. J. K. Valiūnas. Nutarimus komisijos vardu pateikė V. Vaitiekūnas. Manifestą ir nutarimus priėmus, konferencija baigta Vliko pirmininko kalba ir Tautos himnu. (Elta)

ŠEŠTADIENINĖMS MOKYKLOMS PAREMTI

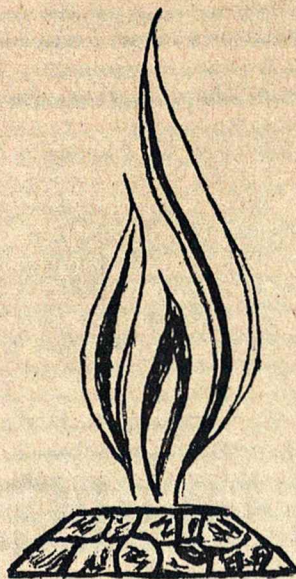
VAKARAS - BALIUS

LAPKRIČIO MĖN. 25 d. (šeštadienį) 7:30 val. vakaro AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

Meninė programa: STIPRIAUSIOS JAUNOSIOS MONTREALIO PAJĖGOS.

Jėjimas: Moksleiviams .50 ct., Suaugusiems --- 1.50 dol.

Loterija, šokiai, užkandžiai, gėrimai.

HAMILTONO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS "AUKURAS"

MONTREALYJE

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE gruodžio mėn. 2 d. 7:30 val. vakaro statoma A. Gustaičio vieno veiksmo komedija (kaimo vaizdelis).

"SEKMINIŲ VAINIKAS"

Šokiai, užkandžiai, bufetas. Bilietai 2 dol., moksleiviams 1 dol.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE gruodžio mėn. 3 d. 2 val. po pietų statoma istorinė J. Griniaus drama

GULBES GIESMĖ

Bilietai 2.50 - 2.00 dol. -- Moksleiviams 1.00 dol.

KVIEČIA VISUS ATSLANKYTI

H.L.D.T. "AUKURAS".

LAPKRIČIO MĖN. 26 d. AUŠROS VARTŲ BAŽNYČIOJE
IR PARAPIJOS SALĖJE ĮVYKS
LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS
MINĖJIMAS

11 val. šv. mišios už žuvusius karius, šaulius ir partizanus.

Tuo pat pamaldy parapijos salėje Šep. Kęsgailos paskaita ir
meninė dalis, kurią išpildys sol. A. Paškevičienė ir
E. Tekučio vadovaujama Dr. J. Basanavičiaus Skautų
Vyčių Tautinių Šokių Grupė.

Šventės rengėjai: L.K.K. Savanoriai, Kariai Veteranai
ir šauliai.

MONTREAL

ŠEŠTADIENINIŲ MOKYKLŲ PARENGIMAS

bus šeštadienį, lapkričio 25 d., Aušros Vartų parapijos salėje. Programoje: meninė dalis atliks abiejų lituanistinių mokyklų mokiniai. Loterija, užkandžiai ir šokiai bus tolimesnė vakarienės dalis. Kviečiame kiekvieną lietuvį atsilankyti į šį va-

karą. Savo atėjimu paremsime labai svarbų ir gražų lituanistinio auklėjimo darbą.
SPECIALI LITUANISTINĖ KLASĖ

pereitą penktadienį jau buvo susirinkusi antrą kartą. Pirmoje pamokoje dalyvavo 11 vaikų, antroje 15. Šioje klasėje mokomi lietuviai tėvų ar mišrių

šeimų vaikai, kuriems sunku kalbėti lietuviškai, lietuviškai kalbėti ir skaityti. Iki šiol toje klasėje dėstė T.G. Kijauskas ir Ses. M. Eucharista. Pamokos vyksta penktadieniais vakare. Nuo ateinančio penktadienio pamokos prasidės 6:30 val. vakaro, kambariuose prie Aušros Vartų safės.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

bus sekmadienį, lapkr. 26. Pamaldos 11 val. Po jų seks minėjimas Aušros Vartų parapijos salėje.

HAMILTONO AUKURAS atvyksta gruodžio mėn. pradžioje į Montrealį su J. Griniaus 5-ųjų paveikslų istorine drama "Gulbės Giesmė". Ta proga bus sekanti programa:

Gruodžio 2 d., šeštadienį, šv. Kazimiero salėje bus šokiai su trumpa programa; gruodžio 3 d., sekmadienį, 2 val. po pietų "Gulbės Giesmė" Aušros salėje.

NMP SESERŲ BAZARAS pasisekė labai gerai. Iš bazaro esą gauta per 600 dolerių pelno, kuo sese-lės esančios patenkintos.

"AUKURAS"

numato atvykti į Montrealį gruodžio 2 d. apie 10 val. ryto prie A.V. bažnyčios.

JEIGU ŽINOTUM KAD PULSI-
PASIHTUM PAGALVĖ...

NELAIMĖS ATSTITINKA IR APSIDRAUSTI REIKIA!

GAISRAS
AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS
VAGYSTĖS
SPROGIMAI, AUDROS IR KT...
ATSAKOMYBĖ
MIRTINOS NELAIMĖS IR
SUNKŲS SUŽEIDIMAI

TEIRAUKITES:

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

Telefonas: 722 -- 3545

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS.

Dr. J. SEMOGAS
5441 BANNANTYNE, Verdun

Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p.m.
antradienį 2-4 p.m.
penktadienį 2-4; 7-9 p.m.
trečiadienį 7-9 p.m.

767-3175; namų 366-9582.

DANIŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel.: MU 1-2051

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy Street, 1 aukštas
11-12 kambarys.
Tel: 932-6662; namų 737-9681

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

MILZINIŠKAS METINIS BAZARAS

Antradienį, gruodžio 5 dieną nuo 10 val. ryto iki 11 val.
vakaro vyksta

B A Z A R A S

Synagogue Beth Hamedrash Hagadol Tifereth Israel,
4605 McKenzie Street, Montreal

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS BALIUS paskirtas ateinančių metų vasario 24 dieną Vyt. Klube. Visi malonai prašomi tą datą rezervuoti savo spaudai.

ADVOKATAS
JOSERH P. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205
168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064

Notaras
J. BERNOTAS
B.A., B.C.L.

Sun Life Building
Suite. 2001
Tel.: UN 6-4364.

IŠNUOMUOJAMAS

kambarys pas lietuvių, esant reikalui yra apšildytas garažas.

Kreiptis tel. 366-7425
LaSalle.

DEMESIO!

Turime skanių šviežių baltų lietuviškai pieninėje pagamintų sūrių. Taip pat patarnaujame skanionis šviežiomis lietuviškai pagamintomis dešromis. Prašome pasinaudoti mūsų produktais pristatant į namus. Skambinkite Bruno Jazokas, tel. 766-9041.

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS

SIUVU IR PARDUODU

Taisau ir Remodeluoju
Vasaros laike saugojimas / Storage /

6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7-6183.

AR ŽINOMA, KAD

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUSTUVĖ

spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines ir padėkos korteles, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atveju užuostaus laiškus, visokių "statemen-tus", vokus su adresais, laiškaščiū.

Adresas: 7722 George Street,
LaSalle, Montreal, P.Q.
Canada.

NEWS IN REAL ESTATE

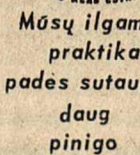
IMMEUBLES -- DERAGON & RIEUNDEAU REALTIES
7623 Edouard Street,
LaSalle

Tel. 365-4872

L. Deragon

sąžiningas patarnavimas padės išspręsti Jūsų
pirkimo problemas perkant namus. Pirmieji ir
antrieji morgiai yprapūpinami tiesiog pas mus.
Prašom skambinti: Tel: 365-4872.
(Mes paimsimė iš namų).

Mūsų ilgametė praktika padės sutaupyti daug pinigų ir

R. Riendeau

Talisman

INTERCONTINENTAL CLUB

Cocktails - Dancing Nightly

Kviečia visus atsilankyti į
Intercontinental klubą, kuris
yra 696 St. Catherine Street W.,
(prieš T. Eaton'o krautuve).

Kreipkitės asmeniškai pas
Joe Stankaitis.

Europietiška muzika ir šokiai
kiekvieną naktį - jausitės kaip
Bavarijoje.

Juozas Stankaitis
Manager of the Club.

Tel. 861-1507

Adresas: 1465 De Seve Street
Montreal 20, Que., tel. 766-5827

MOKA už:

Depozitus 4.4%

Numatyta už sėrus 5 1/4 %

Nemokamas gyvybės draudimas

iki \$2,000 bendros santaupų sumos.

IMA už:

Nekiln. turto paskolas 8%

Asmenines paskolas 9%

įskaitant gyvybės draudimą

iki \$10,000 abiejų rūšių paskoloms.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val., išskiriant šeštadienius. Darbo dienomis nuo 10 iki 3 val. kasdien, vakarais -- trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną -- penktadieniais nuo 1 v. iki 6 val. ir vakarais -- pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS

ŠEŠTADIENIS PER

CEMB

STOTI

BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARO

Programos vedėjas L. Stankevičius

TEL. 669-8834.

A. J. Norkeliūnas

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 -- 35th Avenue, Rosemount, (kamp. St. Zotique)

Montreal.

Telefonas RA. 7-3120

Bouffard Auto Body

6636 Clark St. Montreal

(prie St. Zotique)

TEL: 277-5059, 277-5323

Sav. J. Adomonis-Adams
Namų tel. 747-9000.

ATLIEKAME DARBUS:

Electric Welding
Body Work
Painting
Mechanic
Electric
ir kitus

Steering Service
Wheel Alignment
Tune-up
Clutch-Brakes

Keating FORD

Sales Limited

4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.

FALCON -- FAIRLANE
GALAXIE -- THUNDERBIRD
MUSTANG -- TRUCKS
USED CARS
1 year guarantee

Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford lietuvių atstovas
769-8831.

Tel: namų 366-2548,
įstaigos - 769-8529.